

Vol I
No 31

Friday
10th April 1953

HYDERABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers	2431 2444
Unstarred Questions and Answers	2444 2458
Business of the House	2454
Discussion on Non Official Resolution No II of 1952	2455 2497
Half an Hour Debate	2498 2508

Price Eight Annas

GOVERNMENT PRESS
HYDERABAD DN
383

HYDRABAD LEGISLATIVE ASSEMBLY

FRIDAY 10TH APRIL 1953

The House met at 11 a.m. at 11 o'clock

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

Starred Questions And Answers

Mr. Deputy Speaker: Let us take up questions

I A and D A

[*510 (741) Shri G. Hanumantha Rao (Muz.) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The amount of I A and D A paid to the officers of his Department who came to Hyderabad to appear in the regional language examination in 1952?

(b) The number of persons who appeared and failed from each District?

مسٹر فارمک ورکس منڈیکل انسٹریکشنل (سری مہدی وارحک)
 حوالے کا جواب نہ ہے کہ اور عہدہ اور کو حوالہ دے کے اس کا جواب نہ دے
 کے لئے حیدرآباد آئے تھے انکو راولنگ الوم (Travelling Allowance)
 اور یہ 4 (۳۳۳) آئی جی دناگا اس کا جواب نہ دے (۶) افراد ترک ہوئے جس میں
 سے (۳) ناکام ہوئے صلح واری تحصیل ۴ ہے

صلح	اس کا دے والوں کی تعداد	ناکام ہوئے والوں کی تعداد
۱	۲	۳
حیدرآباد و سکندرآباد	۱۹	۱۳
عادلآباد	۱	۱

[* 515 (482) Answer under Unstarred Questions and Answers

		پندر
		گزار؟
		نو گز
۴		وٹ ۸
۲		دٹ
۳		اکڑ
		طام آباد
		پان آباد
۳	۴	راہور
۲		ورمل
<hr/>		
۳۳	۶	جماعہ
<hr/>		

میری جی ہیمنس رائے نے لیگوج کے جہاں میں سرک ہوئے کی ن لوگوں
کو کیا ضرورت ہے؟

شرعی مہلدی نوارجنگ ۸ ضرورت حلقہ ہے

میری جی ہیمنس رائے کا اوں لوگوں کو اسی و ن (Region) میں
میں رکھا جائیگا جموں کی زبان وہ ہے میں؟

میری مہلدی نوارجنگ وہ وہاں کی زبان میں جائے ہوئے ایسے لوگوں کے
اجاں میں سرک کی ہے و اکو اسجاں میں یک ہوئے کی ضرورت ہے

شرعی لکسمی بائی (۱ بوڑ) قبل ہوئے والے اگر و ن میں ہیں
و کیا انکو ایسے اور ۴ دنا جائیگا؟

شرعی مہلدی نوارجنگ جہاں دنا جائیگا

شرعی لکسمی بائی کسی سر ۴ دنا جائیگا

شرعی مہلدی نوارجنگ قبل ہوئے والے کو دیں سر ۴ سرک ہوئے رہیں تو
سولہ وٹ دنا جائیگا

Iccheri Channel at Madupalli

*519 (537) *Shri K Venkiah (Madhwa)* Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether any representation was made by the ryots of Madupalli village Madhwa taluk to dig a local channel from the main channel of Mancu Pijet (Nandigama taluk Krishna district) running into Madupalli tank?

(b) If so what action has been taken thereon?

شری مہدی نوار سنگ (اے) کا جواب ہے کہ کوئی درخواست نہیں کیا گیا

(ب) سوال پیدا نہیں ہوا

Appointment of P W D Supervisors

*520 (590) *Shri Ch Venkatarama Rao (Kannur)* Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the applications of two Engineering graduates namely Messrs Narasimha Rao and T Subbaraj for the posts of Supervisors in P W D were accepted after the expiry of the notified dates?

(b) Whether it is also a fact that other candidates were not informed about the same?

شری مہدی نوار سنگ (اے) کا جواب ہے کہ ہاں اس کا جواب ہے
(ب) کا جواب ہے کہ اس کی ضرورت اس وجہ سے ہے کہ عام طور پر لوکل پاپرس (Local papers) میں ایڈورٹائزر کا جانا ہے لہذا خاص طور پر اطلاع دینے کی کوئی ضرورت نہیں ہے

شری سی ہیمب راؤ نوٹس کیوں نہیں لکائی گئی؟

شری مہدی نوار سنگ عام اطلاع کے بعد کسی خاص نوٹس کی ضرورت نہیں کسی کو خصوصیت سے اطلاع نہیں دیا گیا ہے کہ ان لوگوں نے بعد ازاں بلیٹ دیپوٹس دی بھی جس کو قبول کیا گیا

سری ایچ وینکٹ رام راؤ کا اعلان کی منت ہم ہوئے کے مد انک
رحوا ون لومول کاکا

شری مہدی وارچنگ کان

شری ایچ وینکٹ رام راؤ کا اعلان کی مندرجہ اب کے اندر دھواں
ہیں آ ہیں

شری مہدی وارچنگ چلے ہی ی ہیں او جو مد میں ی کو ہی مول
کاکا مان راد سب ہٹیں (Efficient Hands) کو ما کے؟

Road Between Bhalki and Nilanga

*524 (785) Shri Shrinao Naghmare (Nilanga) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Since how long the construction of Road between Bhalki and Nilanga is pending?

(b) Whether the Minister is aware of the promise made last year regarding the completion of the said road within three months?

(c) The expenditure incurred on the road so far out of the total estimate?

(d) The probable date of its completion?

سری مہدی وارچنگ بھالکی لنگہ سڑک سے رو تعمیر

(ی) اس کے متعلق جواب دیا مشکل ہے اس لیے کہ ا ما وعدہ مشکل بنا
السنہ ۴ صرور لہا گا ہوگا کہ میں ما کے اندر صرور کام شروع کر دیا جائیگا

(بی) اس سڑک اب تک (۹۶) روپہ خرچ ہوئے ہیں اس سڑک کی
تکمیل تک (۲) لاکھ روپہ صرف ہونگے اس کی نوع کی حاشی ہے کہ ع کے
وسط تک نہ تکمیل ہو جائیگی

سری ششی راؤ واگھارے کون ۴ مسئلہ اب تک لنگہ ہے؟

شری مہدی وارچنگ اس سڑک کے حار حصہ میں ہیں اب تک حصہ کا
کام میں گہداریوں کو دیا گیا ہے وہ اوسے تکمیل نہ کر سکے سب ۴ ع کے چلنے کے اور

† Answers to * 521 (807) 522 (720) and 528 (780) under Unstarred Questions and Answers

بعد ۷ لاکھ فی وجہ سے اس کی کمپنی کا نام رکھ لیا اس کے بعد در کے حصے
 ۱۔ راجا صاحب کی ۷ لاکھ ۲۔ باب و سول ہوئی ۳۔ نام لکھا میں ہو رہا ہے اور
 ۴۔ (Payment) بھی راد ہو رہا ہے لہذا اس کے متعلق حساب
 کی گئی اس میں ۱۰ (۱) میں ۲۰ دروازے ہیں جس کے حسابہ ایک کمپنی کا
 حصہ ہو گا ہے ہاں ۸ دروازے میں ۱۰ ایک میں کمپنی کے موہن کر دیا گیا
 ہے نہ کہ وہاں وہ ۱۰ حصہ ہو گئے

شری شیخ رائو اگھارے: میں نے ۱۰ حصہ اچھی میں ہوا ؟

شری مہدی وارچنگ: میں نے آٹھ لاکھ ۷۰ س کے حساب ایک ۱۰ اس کا
 حصہ ہو گا ہے ۱۰ س دروازے میں ایک کمپنی چاہیے مرن کی گئی بھی جس سے ایک
 کس کا حصہ ۱۰ اس اب دوسری کمپنی ہاں ۱۰ میں کو لیا ہے میں نے رہی ہے

شری شیخ رائو اگھارے: میں نے ۱۰ س میں ۱۰ اس کا علم نہیں ہے ۱۰ اس
 سڑک کی کمپنی نہ ہوئے سے سڑک کو تکلف کا سامنا کرنا پڑ رہا ہے ؟

شری مہدی وارچنگ: گورنمنٹ کو خود اس میں ۱۰ س میں ۱۰ س نہ حلد
 اس نام کی کمپنی لود ہوا ہے ۱۰ کا ایک حصہ جو کمپنی کو ۱۰ چ گیا ہے وہ پبلک
 کے لئے کھول دیا گیا ہے

شری شیخ رائو اگھارے: میں نے دوسرے سے الا نظام صاحب سے رقم حاصل
 کر کے میں کی کمپنی میں ۱۰ س کی ہے

شری مہدی وارچنگ: ہوسر کی تعمیر کے لئے جو رقم خطوں کی حوالہ اس کے
 اندر میں نام کی کمپنی حوالہ میں جس وقت تک کہ گم ہزاروں کے حساب ایک حصہ ۱۰
 مکمل ہو اس وقت تک اس کا موقع لیا میں ہونا کی گورنمنٹ اسے حساب سے ناکامی
 اور کے حساب سے اس میں رقم ڈالے

شری شیخ رائو اگھارے: کیا اس کے ہوا کوئی دوسری سڑک لگنے کو چاہی ہے ؟

شری مہدی وارچنگ: حالانکہ میں نے لاہور سے ایک لکھ کو پار کر کے جانا
 پڑا ہے جس میں چاہی بھی بعض وقت رل جاتا ہے

شری شیخ رائو اگھارے: پھر پرمات کے رہائے میں گورنمنٹ وینس وغیرہ
 وہاں حوالہ میں کو کتاب ہوگی کیا اس کے لئے گورنمنٹ کوئی انتظام کر رہی ہے ؟

شری مہدی وارچنگ: آٹھ لاکھ ۷۰ س الا نظام حوالہ میں سڑکوں کی جو
 تکلف اب ہے وہ یہ معاملہ میں مال میں کے جب تک میں ہر حال آندہ پانچ سالہ منصوبہ
 کے تحت ہی حد تک سڑکوں کی تکمیل حوالہ میں جس کے متعلق میں نے عرض کر دیا
 کہ اس سڑک کی بھی تکمیل حوالہ میں

سری سمن راؤ واگھارے جسے دن کی ناصر اسہ لکی کھل کے ساتھ میں ہوگی اویسے ہی آخر ہر دھون کے کہونکہ ہ کی کاڑوں کے ہ کی وجہ سے روز در ۱۰ اب ہونا چاہیے

سری مہدی وارچنگ ۴ مہرچ ۵۷۷۱ لکی پھوری ہے

Superintending Engineer Tungabhadra Project

†*526 (781) *Shri Syed Hasan* (Hyderabad City) Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether there is any post of Superintending Engineer under the Tungabhadra Project?

(b) If so the name of the Engineer and since how long he is working at the aforesaid Project?

(c) Whether it is a fact that the Accountant General in the course of auditing the accounts passed adverse remarks against the aforesaid Engineer holding him responsible for making excess payments to the contractor?

شری مہدی وارچنگ بنگھدرا راجکٹ کے تحت دو سرینڈنگ انجینئرز میں سری اس کے آر زینروا سرکل (Reservoir circle) کے سرینڈنگ انجینئر ہیں اور سہ ۱۹۳۸ ع سے کام کر رہے ہیں اور دوسرے اے سوزاج کمال سرکل (Canal Circle) کے سرینڈنگ انجینئر ہیں جو اسی مال بھجے گئے ہیں

حرو (ی) واضح ہیں کہ معزز رکن سرینڈنگ انجینئر کے خلاف کوئی شکایت کے متعلق دریافت نہیں ہے واقعہ یہ ہے کہ اکاؤنٹنٹ جنرل کی جانب سے عموماً جو حساسی اعتراضات کیے جاتے ہیں ان کا جواب ڈپارٹمنٹ کی جانب سے دیا جاتا ہے اس جواب سے آگے کی جاتی ہے ہوہوگوزبست اس وقت مناسب کارروائی کرتی ہے اسی کارروائی جاری ہے اکاؤنٹنٹ جنرل نے جو اعتراضات کیے ہیں ان کے متعلق سرینڈنگ انجینئر سے جوابات حاصل کیے گئے ہیں جو اس وقت حکومت کے زیرِ غور ہیں

شری سلیم حسن ڈیم (Dam) پر کام کرنے کے لئے عموماً (۳۱۲) روپہہ کا گھ دنا جاتا ہے لکن پانچ سو کا کنٹراکٹ (Contrast) انک گھ دار کو دنا گنا ہے کیا آرٹیکل ۵۷۷۱ میں اس سے وابہ ہیں ؟

شری مہدی نوار جنگ شری روبر کا صدم ہے میں جب سے امور ر
اصر میں کنگا ہے ان کے جوابات سے لے گئے ہیں جب تک کہ وہ سب حیل سے
نصفہ ہیں مونا بک ۵ لہا کل ہے کہ جوابات دے گئے ہیں صبح
ہیں ناکتا میں کا صفہ مد میں ہوئے

شری سید حسن ۲ میں لاکھ کے ایک؟ کے حلق ایک لمب طلب کیا گیا تھا
اور گہ کوینو نا کی حصہ لوداگ ۲ کے حلق اصر صا دے گئے ہیں

شری مہدی نوار جنگ تھا کل ہے؟ شری روبر میں کتا نانا
کانگا ہے جب وہی روبر مکمل ہوا نیکی و گورمب کے اس ۲ نیکی
س ان ولوں کا صبح جواب نا کرے

شری سید حسن کتا و وہ بھی ۲ کی ما رابر ل میں سے اس برسنگ
اھسری لب لڑب سا د میں (Extension) کی رائے نو واپس لے لیا؟
شری مہدی نوار جنگ میں میں کے آری لب لڑب میں ا د میں کا
ملو آری روبر سے میں ہے

شری سید حسن میں سے وہی با خط تھا ڈ آر ل میں ر وں کے
اکسمس سے اھلاب رائے رکھے ہیں؟

شری مہدی نوار جنگ ۴ سوال اوس وال ۲ بنا میں ہوا

شری سید حسن کتا لی میں اس وقت جواب میں دے سکے؟

شری مہدی نوار جنگ ۴ میں ر حلق وال ہے

شری سید حسن کتا ل میں ۱ مانکے ہیں؟ اے کلاس میں لیں
کس جس کے لوگوں کو دے جائے؟

شری مہدی نوار جنگ ۴ الگ الگ مل سوال ہوئے ہے

شری سید حسن میں میں کے جواب کی ما ردو سوال کرنا چاہا تھا

میں ڈی ۱ میں کراصل سوال کے تعلق سے شری کو میں دے چکے ہیں
یہ میں سے سوال ہے

شری سید حسن کتا آرل میں میں کے میں ی ویکسم نامی ایک
میں خود مال چلے ایک یوروہ ہوا تھا اب او کو ب اصر اور برسنگ
اھسری کی حالت ہے اے کلاس کے کس کس دے گئے ہیں؟

شری مہدی نوار جنگ ۴ وال آڈٹ کے سوال کے اع میں

شری سید حسن نا واقعہ صحیح ہے ؟
 شری مہدی وارچنگ : ہول عمر ۷۰ ہے ۔ ان کا جواب ہے اس موجود
 ہے

Bendusa Project Compensation

*527 (774) *Shri Shripat Rao Kadam (Bhu)* Will the hon Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Executive Engineer Bendusa Project refused to pay compensation to one Lambaji s/o Jayawant Rao of village Pali under the project ?

(b) Whether the Land Acquisition Officer have an award with regard to payment of the compensation ?

(c) If so why the amount has not been paid to the party so far ?

شری مہدی وارچنگ : اے اے ہے
 ی ایٹا ڈیپارٹمنٹ آف (Land Acquisition Officer) کے ایک
 اے اے اور ادا نہیں کیا ہے
 بی ۷۰ وال پیدا نہیں ہوا

شری مہدی وارچنگ : کیا میں سلسلے میں ریل کے اس کو درج
 Representation) کیا گیا ہے ؟

شری مہدی وارچنگ : جواب دو کے مرید لعلی کی حور میں ہوا حک
 کے پاس ہے وہاں ایک کھری فصل ۱۰ سو سو کو کوئی بھان ہیں ہوا ہے ۱۰۰
 صحیح ہے ۱۰ ہر گز کے سلسلے میں ایک مو سی سٹوڈ گیا ہے اس کے (بی)
 روپے معاوضہ طور کیا گیا ہے رید معاوضہ کے لیے کارروائی کلکٹر کے پاس کی جارہی
 ہے وہاں سے اوارڈ (Award) لے کے ادا ان کے حوالہ کیا جا رہا

شری مہدی وارچنگ : کیا صحیح ہے کہ ان کی آراضیاں راجک کے
 مرید ہونے کی وجہ سے ان کو بھان بھانے ہو اور ہر طور ہوا ہے
 صاحب دے سے انکار کر رہے ہیں ؟

شری مہدی وارچنگ : چونکہ اوارڈ ادھورا تھا اس لیے اس کا گائے کامل
 بطوری کے بعد ان کو دینا چاہیگا

Adult Education

*528 (571) *Shri Lambaji Mukhtaj (Manjakgaon)* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) The district wise amounts spent for the propaga-
 tion of Adult Education last year ?

एक कुल ५००० बच्चों का प्राथमरी स्कूल (Full fledged Basic Primary School) भी खोला गया है। महानगराबाद में एक बच्चों के टेली स्कूल मराठवाडा के विद्यार्थीग गया है।

श्री लिवाजी मुक्ताजी -श्रीव शिक्षणाकरिता जो जकर मध्य करण्यात यतो तो नितर शिक्षणाकरिता करण्यात यथाया मध्यविद्या कमी केला जातो ?

श्री बसोत्तम जन्मान्त —अबल जन्मुकेलन स्त्रीम त्तल ही में हमारे पास बनी है। बिरा
 तिम बिरा ५२ अभी कम बचा हो रहा ह। हम मूसको प्यावा से प्यावा बढान के तिम बोणिम १२
 रहे ह।

श्री सिद्धान्ती मुक्ताली — जस्ट अजयकुमारजी साहू ब्रूचलायणी असुरयात भारतीत मास्त किली राग सरय्या मोहल्ल्याला दाख्खा देव्यात पते ?

श्री श्रीलाल बख्श — बजट अन्वयकाल के त्रिध हमारे पास अभी पानी पास प्रोग्राम नहीं है। जो बरस स्वयं बिम नाम को बचाते हैं अन्वयो मन्त्रार की तरफ से बिमबाव ही जाती है। लेकिन हर बिनेब में बिम तरफ के स्वर बावम करत वा दोही प्रोग्राम नहीं है।

श्री लिबाजी मुन्ताजी — सरकारक वकालत गवर्नर याळ्यादी जास्तीन जास्त निसी म्हात वेव्यात वनीन ?

श्री श्रीसिंह बन्धुन — यदि रोचना काम करता के लिये कोनी मुहरिया रखा जाता है तो खुलको २५ ३ समय महाना विम जाते ह और यदि वक़्त काम करते ह तो अब अक़्त को मन्थपट (Educate) करन पर ३ ४ समय पिय जाते ह ।

श्री लिबाजी भुसाबी — बेसिक स्कूलची जी सरया आहे ती वाढविण्याकरीता सरयार जवळ काही योजना आहे काय ?

श्री शैलीशिंग बख्खाण — बरिक्त स्तरस ठो गुमिस्ता तीन बार गइनासे चुक हो गय ह। यह बोबी बार दो छत्र व काग नही कर रहे ह। सभी सो विद्यामाताय कीज औरताबाव रायभूर में टीचर टनिंग स्कूलस खोके गय ह और खुनने से पहुँची बय लबी निकसी है। भिद छात्र बरिक्त स्तरस में और विद्याका किया जायगा।

श्री सिन्हाजी भुमनाजी — बसिक अज्युकेसन यथास्वी होमीक अशी सरकारक भाषी आहे काय ?

श्री हरीशचन्द्र बख्श - यह तो ऑपिनियन (Opinion) का सवाल है लेकिन हमें तो पूरे विश्वास के साथ काम करना चाहिए।

श्री गणपतराव बाबुमारे (दंगर महामुख) — क्या निनिस्टर छाह्वा अवतम किन्ही बेसिक स्कूल में जाकर गोपना किया हैं ?

श्री हरीमित्र चक्रवर्त्य — हा मायना किया है ।

श्री वज्रवह्मराज बाबुभाई —कृष्ण जाकर मायना किया हूँ यह बतासकेग ?

श्री हबीसिंग अग्रवाल — एक कटल ब्रिडिंग सेंटर (Cattle Breeding Centre) में भी गया। वहाँ जिस तरह का एक स्मूल्स बालाया जाता है उसका मैं मान्यता किया है।

श्रीमती सगम लक्ष्मीबायी — श्रीमान् विद्यालय में क्या काम चल रहा है ?

श्री हेवीसिड बम्हाण — जमती पर काम चल रहा है ।

श्रीमती सगम लक्ष्मीबायी — क्या उहाँ पर बहुत भी जाती है ?

श्री हेवीसिड बम्हाण — उहाँ जाती हैं और उहाँ भी जाता है ।

श्रीमती सगम लक्ष्मीबायी — उहाँ जंग बराला इन्ते क्या काम कर रहो है जिसे कोमी भास जायाम दिया जाता है ?

श्री हेवीसिड बम्हाण — वहाँ जिस वाली गाम जायाम भी दिया गया है

श्री गोपाळ बाबूजी देव (गुवाळ) — जीव विद्यालय नामक्या वहाँ किसी गाम जायाम दिया जाता है ?

श्री हेवीसिड बम्हाण — जम उहाँ के जायामा का काम कर रहा है जायाम है जिसे ११५ ९ रुपय हुआ है । फिटल विद्यालय पर जायाम का काम कर रहा है । अन्य मोटिस की जायाम तो बतासकूना ।

Middle School

*529 (573) *Shri Tambaji Adulaji* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The number of Middle Schools in the villages other than taluqa places in the State district were ?

(b) The annual average expenditure incurred by the Government on such Middle Schools ?

श्री हेवीसिड बम्हाण — बबराजी में तालुका हेडक्वार्टरस के जायाम जो गिनिक स्कूलस हैं उनकी ताबाय किस तरह है ।

तालुके का नाम	ताबाय	तालुके का नाम	ताबाय
बलवा	कुछ नहीं		
होवराबाय बिस्किट	१	बुलनामाबाय	१
बीरनामाबाय	२	मेवका	२
बीज	३	महबूबनगर	१
गोवड	५	नरनामा	कुछ नहीं
परमपी	३	निखामाबाय	कुछ नहीं
गुलबर्गा	१	बरगास	४
रायबूर	२	करीमनगर	१
बिबर	५	बाकिनामाबाय	२

(सी) का जवाब टबल पर रखा गया है ।

छात्रकेका नाम	सं. जना काका	प्रति स्वतः सरासरी वर्षा
ब.बा.	कुछ नहीं	कुछ नहीं
हजगाबाद डिस्ट्रिक्ट	१६ २५७	१६ २५७
बीरगाबाद	४८ ८६६	२४ ४२२
बीर	७ २९८	२३ ४२३
वावेर	४७ ६९७	२३ ७६८
परमणी	५ २९६	१९ ७६९
ग.न.गा.	१२४ ६८१	२ ७८
गुजरा	३८ ६१२	१९ ३ ६
बिंदर	९६ ६ ६	१९ ३६१
अस्मानाबाद	७१ ३६१	२३ ७८
मेथक	३२ १६८	१९ ६८
महुबुबनगर	११६ ३८१	१९ ६३
म.गो.बा.	कुछ नहीं	कुछ नहीं
निहानाबाद	कुछ नहीं	कुछ नहीं
बराक	८६ ९५३	२१ २३८
करिमनगर	१७५ ३३२	१७ ५३३
अ.दिनाबाद	४ ७८६	२ ३७३

बी लिबाबी मुकतली — प्रथम तालकनाथ बिरह्याप्पा मामान बघट जवळ जय मुद्रा निवळ स्कल पडत नाही असे विस्तरे जवळचा शिक्षणाचे प्रमाण कमी आहे याबद्दल सरकार जबाबी योजना जाहीत आहे काय ?

बी बेबीसिंग बच्छाव — आतरेवळ मधर का टपात चढी गही ह । महु थो फिंगस दिवे मरुत महु ठांके के हेकनबाटस को छोडकर बिय गय ह जहा कि मित्रिग स्कूल ह । जहा ठांका हेकनबाटस ह महु पर तो लाजमी तौर पर मित्रिगस्कूल होता ह ।

बी लिबाबी मुकतली — तालकनाथ्या मामान जवळचा मित्रिग स्कूलची शास्त आधरव कता आहे कारण हेकनबाटसच्या ठिकाणी विद्याभ्यासा राहण्यास सोय नसते म्हणून छोडपा करिता मित्रिग स्कूलची शास्त आवश्यकता आहे असे सरकारचा वाटत नाही काय ?

बी बेबीसिंग बच्छाव — यह जो फज्रिल्ल बी बनी ह महु कुल फलेजब (Full fledged) मित्रिग स्कूल की ह । लेकिन महु पर स्पेशल प्रायसरी मित्रिगस्कूल भी हैं । यह समीतक कुल फलेजब मित्रिगस्कूल न होत की बजह से बिसय मुनकी ताबाव नहीं आती ह ।

श्री रतनलाल कोटया (पंजाब) — मैं जान मिनिस्टर यह जानते हैं की हमारे पास ये सागर है यह ज ली है कि मैं वा करते और हमारे यहाँ हो कही नहीं है। जानो मैं इसी गि रतन ? मत मैं तम ज्यादा मिनिस्टर कौन के बारे में सोच रही ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — जान रतन मैं ये जान रा येमार आता है और उनके यह अजयपौशन रा प्रायत ज्या हुआ है हमारे यहाँ भी नहीं है उनको पर चला की कोसिध हो रही है ।

श्री रतनलाल कोटया — टाम्प स्टेट मैं भी मिनिस्टर के बहा पर क्या पब्लिक का कांट्रिब्यूशन (Contribution) ज्यादा होता है ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — मुमकिन है असा ली ।

श्री लिबाजी मुक्ताजी — मैं विभागा में मिनिस्टर के अखताना प्रयत्न बर्गमान अक सुचारु बसा मागम्मास यलो ही पहा ताऊ टाकम्मास्यारगारा विचार आहो काय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — मुळीय काबधार नाही

श्री लिबाजी मुक्ताजी — या अदीमुठ पण्डळ लिबाजी मैं अखताना अकचण पडते हे मागम्मास असात आने आहो काय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हुकुमत यह अकरी तरहसे चलायी है कि लोगोंको कुछ मुक्तिदात होते हैं। लेकिन हुकुमत भी पूरे अयोग्यता बरकात नहीं कर सकती है। मिनिस्टर हुकुमत यह अखीय रखती है कि यह वे यह है कि लोग को भी कुछ ट कुछ कांट्रिब्यूशन (Contribution) करना चाहिये। सायस अवरेडस (Social Adjustments) बाकि केले विषय बर्गमाना है।

श्री रतनलाल कोटया — क्या बीड जिनेमें बहाना कहा मिनिस्टर का निगा के गय है यह माग बतारासकय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — बीड जिनेमें वरनी कोबाब और वनचूरने मिनिस्टर रक्कस निगाय गय है ।

श्री लिबाजी मुक्ताजी — असा बाजूरा सक्तीये शिक्षा बरम्मासयत अकता कुछ मा बाजूसा बग अकबम्माकरिता अगोबकूल बसा मागम्मास यलो हे मिथपत योग्य आहो ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हमें यदि टाकिमि बवार बकाना है तो खुश बनता है बसा तो मागनाही पडता। अखुनमत दूरा अर्था किछ तरह बर्गमित करसकती है ?

श्री श्री हुकुमताराब — नसगुना में बसो नहीं कायम किज गय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — टाऊ के हेक्काटरसे हट कर जो सुंदर मुकामात पर मिनिस्टर कोले जाते हैं यह बाबाजी के बिहाय से खोज पाते हैं ।

श्री श्री हुनसराय — मित्रिङ स्कूल कायम करन के नियमिती आबामी दी जरूरत ह ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — से गावय पापयेसग (Impulsion) होगी बाहिन ।

श्री श्री हुनसराय — क्या देखरसोब म से सा गा मुशेधा गी ह ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — बिसका बिम मुझकी नही ह ।

श्री बरकातम मोरास देबडी (मन्बल) — हुँसराय बिजे में बहा नाम दिया गया ह ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — हुँसराय बिजे में बरकातम में कायम दिया गया ह ।

श्री श्री हुनसराय — कलमपाका गलमुडा बिजेम से आयव जावामी ह । बहा मित्रिङ स्कूल क्यों नहीं खोला गया ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — अगर यह योजना हुँसराय ही मुष्टी ग वाली बाय तो जरूर कायम करेग ।

श्रीमती संयम कश्मीबाई — क्या मित्रिङ स्कूल या हावस्कूल खोलन से नियमन मानू है कि बहा के लोग पसे बना के ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — बिजे के बिम लेक बासिदी आबामी नही है । बहा के लोग प्याग बिटरेस (Interested) ह बहा स्कूल कायम करन से बिम क्या भी किया जाता है ।

श्री अल्लाबीराय बन्हाण (परनपी) बिबर के बहुत से मुनागात पर मित्रिङ स्कूल क्यों नहीं कायम किया गया ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — बहुतसे लोग पर मित्रिङ स्कूल कायम ह और जो नय आमुनात बन है बहा पर भी मित्रिङ स्कूल कायम किया जा रहे है ह । बहा पाचकी छटवी के बरासेल शुरू किया जा रहे है ।

श्री आनन्दा रामबन्हा देबडी (रामायणपठ) — रामायणपठ की आबामी से क्या है फिर बहा क्या नहीं मित्रिङ स्कूल कायम किया गया ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — बहा के लोग बरकातम से है और बिटरेस बताते है बहा उरबीह दी जाती है ।

श्री श्री हुनसराय — क्या बमिक देसा फराहम न करे तो बहा पर स्कूल नहीं खोले जायेग ?

श्री बैरीलिंग बन्हाण — यदि हुँसराय पर ही जोर दिया जाता है तो फिर गम्बलमेंट अपने कर्म के बिहाय से स्कूल कायम करती है ।

Education to Orphan Boys & Girls

१५३० (५८) *Shrimati S. Parvati Bai* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The ways and means devised by Government to provide education to orphan boys and girls?

(b) Whether any hostel has been provided for them?

श्री बेनीसिंग बन्साल — (अ) और (बी) बापूज (Orphans) की शाहीम और परवरिश के लिए हुबराबाजों में अब आकलन (Orphanage) बापुज दिया गया है बिस्वा नाम विस्वादिना मनोरिय आकलन (Victoria Memorial Orphanage) है। मुद्रिका हास तक हुबसत ७५ हजार रुपय डोनेशन (Donation) दिया गयी थी। बिन अब बिल हास से बड डोनेशन अब गार हास कहा दिया गया है। यहा २५०० अमीन उच्च रम गय है बिनमें से ११ उच्चकिया है। बिनको यहा पाचवी तक शाहीम दी जाती है। बिन हास से अमीनकुर्बानी और अनाथ विद्यार्थी गृह यही हुबरी सरबाजो को भी हुपमा भी नरक से घाट (Grant) दी जाती है।

श्रीमती अत लखनीबाबी — य बन्ने रिचन हास तक कहा रह सकते हैं।

श्री बेनीसिंग बन्साल — बहुत छोट महीन दो महीन के बन्ने हो तो भी रम जाते हैं और पाचवी तक अमीन शाहीम पूरी हो जान तक अमीन रखा जाता है।

श्रीमती अत लखनीबाबी — पाचवी तक शाहीम होन से बाब अमीन सरकार कहा भजना का बिस्वाजाम करती है?

श्री बेनीसिंग बन्साल — यहीम बाजों में बन्नेको लखन बन्ने तरीके की शाहीम दी जाती है। १४ १५ साल तक ये कहा रहते हैं। कलाय बीसिंग (Cloth weaving) ड्रिलिंग (Drilling) निडिक बर्क (Needle work) कम्पाउंडिंग (Compounding) नरसिंग (Nursing) वगैरा अलग अलग तरीके की शाहीम दी जाती है। ये अब बाबिन हो जाते हैं तो बिबी भवे में रम जाते हैं।

श्रीमती अत लखनीबाबी — पाचवी तक बन्ने पढते हैं। अमीन बाब अमीन रोबी का कहा बिस्वाजाम किया जाता है यह नै जानना चाहती हूँ।

श्री बेनीसिंग बन्साल — पढाजी हास होन के बाब अमीन रोबी का कही न कही बिस्वाजाम किया जाता है।

श्रीमती अत लखनीबाबी — जो रकम दी जाती है यह लखकोडे हिसाब से दी जाती है या कुछ बक हास रकम से दी जाती है?

श्री देवीसिंग बन्हाण — जिसका सवाल नहीं। सबसे खान पीन रहन रहन 'गवर्नर' बयान हमारा बीबीका मुफ्त निवास किया जाता है।

श्रीमती अन्न कन्नोबाबा — मरुछना बाहरी है कि अच्छे काम न जाद तो भी बर टाटन रहन बी जाती है? क्या बच्चों के हिसान से रहन नहीं बी जाती?

श्री देवीसिंग बन्हाण — जिसके किय अन्न कन्न बाबू बायन लिया गया है और अन्नोछन विराटमें के लाहौर बाबू के बसबाकिधिया मेंबर (1 x official Member) होते हैं। बस सत्ता का काम बहुत होता है और सबपर ने निगरानी रखो है।

श्री मोरारजी बाबू देव — हरद्वार के किय और भी कही बसना गवर्नर बीबी विन्टीटपूशन है ?

श्री देवीसिंग बन्हाण — अन्नान में बीबी अन्नी विन्टीटपूशन (Institution) नहीं है।

श्री अन्न रामबाबु (इन्वकोबा) — पब्लिक कोलापरेखनसे बसे स्कूल बहान के किय गवर्नमेंट के पास बीबी लक्ष्मी है ?

श्री देवीसिंग बन्हाण — पब्लिक अगर बाग जाती है और बसे पतीमन्नान के किय विन्टीटपूशन किया जाता है तो गवर्नमेंट की सानि से बहानी विन्टीटपूशन बी जाती है।

श्री अन्न रामबाबु — बाग बाग के किय गवर्नमेंट के पास क्या लक्ष्मी है ?

श्री देवीसिंग बन्हाण — बाग बाग के बाग विन्टीटपूशन के किय गुबाकिध है। किय बाग बाग के किय गुबाकिध के पास कुछ लक्ष्मी नहीं है।

Middle Schools in Patoda

*581 (650) *Shri Ratanlal Kotecha* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) Whether the Government are aware that English is not being taught in Middle Schools of six enclave villages out of the fourteen transferred to Patoda Mandal?

(b) Whether the Government propose to start Middle Schools on the line of Vernacular Final Schools in Bombay State?

श्री देवीसिंग बन्हाण — (अ) बिना बहुमद गवर्नमेंट कुछ विन्टीटपूशन (Villages) पाटोदा मण्डल में बाग बाग बी हरद्वार बाग में बाग किय बाग है। पहले बहानी के बहानी विन्टीटपूशन की बुद्धि बहानी बहानी बहानी बहानी नहीं बहानी बी। अब बहानी की गवर्नमेंट न बहानी विन्टीटपूशन (Syllabus) बाग (follow) करन के किय बहानी बाग

किया है और अक्षरी की तानीय महा आहिरता बाहिरता बूट करती गयी है। और वन मधुरो में अक्षरी तानीय वनधी जकरा है। हमारे राष्ट्रीय (Curriculum) के विभाग से जहाँ महा मदीयवृत्त मुद्रणी। अक्षरी पञ्चन के नियम पर विचार कर रहे हैं।

(बी) नहीं।

श्री रतनलाल कोटवाल मित्रिकूटामें अक्षरी जीवन सम्बन्धे मदनमोहन का कक्षा काफी बड़ा है और उहा अक्षरी ५ (टी) भी पीसी प्राप्त मानस्यता नहीं होती। जिससे क्या गवामन देशों में जो निश्चित कर रोलन जारी है और अक्षरी विभाग में अपने कुछ शिक्षक वर्गिकुलर क्लासेस (Vernacular Classes) की क्लास के बारे में विचार करेगी ?

श्री देवीलाल अग्रवाल यह सही है तानीय पी लक्ष्यी कर्ण का गवामन है। हमारे महा यह क्या होता है कि पीसी या गांधी नाम से अक्षरी की तानीय कक्षा की जाती है। वही नहीं तरी का जारी है और निश्चित मदन के बारे में हमने अभी सोच नहीं किया कि अक्षरी को निकाल कर बोली द्वारा करीबन जाये।

Mahar and Mang Communities

* 32 (605) *Shri Bapuji Mansinh* (Puthan Gangrupa General) Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) The pecuniary help given to the students belonging to Mahar and Mang communities in Puthan taluq last year ?

(b) Whether it is a fact that the students of Mahar Community were given the aforesaid help at Dorkin Puthan Taluq while the students of Mang community were not given any help at all ?

श्री देवीलाल अग्रवाल (अ) ८१७६ रुपये बतौर शिवाय कक्षाओं को दिए गए। कुलकीलाय महार २५६ माग २७ और ११ बमार ४२ और महार शिक्षक रखे हैं।

(बी) १२ दरकारते शिवायके नियम बतौर कुलीपी। शिवायका बाउ के बाह्य कक्षा महार जारी है कि जिससे कुलकीलाय शिवायकीनगी।

श्री बापूजी मानसिंग - माग मुलाना पसे मिळतात काय ?

श्री देवीलाल अग्रवाल - जो शिवाय हाथुल के शिवाय रखे गए हैं कुलकीलाय २७ कक्षा के माग कम्प्यूटरी के हैं।

श्री बापूजी मानसिंग - या स्कालरशिप मधून माग कोकाबा मुलाना पसे मिळतात काय ?

श्री देवीलाल अग्रवाल - गोपनि मौज से माग कक्षा की बोली दरकारता नहीं आयी। जिस शिवाय कुलकीलाय शिवाय देवता सुवाक नहीं आयी।

श्री बाबूजी मार्गसिंग — मांग महुआ टिपचनाम्बा मुगला पसे मिळतात नाय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — ठरे मुळीच नाही मावाच्या मुगल मांग म्हणून जर अज वेला तरच मांग पसे किले पातात

श्री बाबूजी मार्गसिंग — टिपचनाम्बा मुगला पसे मिळतात नाय ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — ते जर मांग जातीत मोठत असतील आणो अजामध्ये त्याची मांगी जात मांग तिहिनी असेच तर पसे मिळतात

श्री रंगराज बेसमण — (गंगाबळ) मलक मुसना विही पसे मिळतात ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — यह तो लकने विश अजायत में पड रहे ह मुल पर मुतासर ह । प्रायगरी सेक्शन में (Primary Section) हो तो कम असा मिलता है और मित्रिकसूत्र में हो तो ज्यादा असा मिलता है ।

श्री रंगराज बेसमण — अज देव्याचे प्रमाण विही आहे आणि ते प्रमाण कथि आहे की न्हियाचे ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — म न असी अज किया कि प्रायगरी सक्क के निय मग सारत है और हायस्कूल वा कालेज के निय ज्यादा सख्त से बिचार बी जाती ह ।

श्री गणपतराज — ओ फामस जाते ह क्या उमसे कोजी रिजक्ट (Reject) बिच जाते ह ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हा जितन अन्विकेस (Applications) जाते ह वे दूरे के दूरे अक्सेप्ट (Accept) नहीं किया जाते ।

श्री गणपतराज — ये जानना चाहता ह कि व अन्विकेसनर रिजक्त होतकी क्या वजह ह ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — यह तो अलग अलग भीजो पर मुतासर है । अन्विकेस का स्टैंडर्ड (Standard) देखा जाता ह और मांकी हासल करी ह मुसको भी देखा जाता है ।

श्री गणपतराज — ट्रस्ट फंड (Trust fund) के सिजिलिंग में किस किस्म की सख्त मौजूद ह ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — बिच के निय नोटिस चाहिए ।

श्री वायबराज मिर्जिकर (हिलोली-महसूब) — फामस मरन की बिन्नीसारी बिच पर होवी ह ?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — अफसरान में अज्ञान किया जाता ह कि फला घाटीबके अजर लकरी या मुसके माकिरी या पम्किर कारकूम हो तो मुसके तरफसे फामा मज न ह । लकरी को ही फामा मज पवते ह ।

श्री भावबराब मिर्सीकर — भद्र और भाग जाति व कर्मकीकी बर्तीफा नहीं मिलता ह
मुनके फाम्म नयो नहीं भरे पाते ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — भद्र आनरेबल मबर अन्धी तरह से जानते ह ।

श्री भावबराब मिर्सीकर — क्या यह सही नहीं ह कि फाम्म भरन क जिम्मेवारी हेबनास्टर
पर होती ह ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — हेबनास्टर पर जिम्मेवारी नहीं होती ।

श्री रामराज भावरभाबकर (गवर बी) — स्कूल गिफ बेताना मागाच्या मुनागा टाळ्यात
यत हे करे आहे काय ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — बचा नहीं ह । अगर कोभी गिकायत आनरेबल मबरते बसूल
होती ह तो बसकी लड़कीकात श्री गायनी ।

श्री रामराज भावरभाबकर — ऐसे घर आहे तर गारफीया मुनागी बेस आनरेबल
मन्नाकड शाल केली तर त कारवाजी करलीस काय ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — हुबमत को लक्ज दिग्याता अस पर गौर बिचा थाकता ।

श्री भावबराब मिर्सीकर — क्या यह सही नहीं ह कि जो भाग भागसने एपायत के नहीं
होते मुनके बन्को के फाम्म बक्सेट नहीं किय पाते ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — यह बहुत कबासी पुगता ह । जिसका बचाव बेस की न कोभी
करता नहीं समझता ।

श्री गजवतराज — क्या यह सही ह कि गुरखीन के लककाके फाम्मन के बन गये पाते ह
तब गळती गराते ह बिर्धालम फाम्म रिजकट होती ह ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — यह सही नहीं है ।

श्री बाबुजी मानीसिंग — थोरकिलच्या मागाच्या मुनागा भाग आहे म्हणून तेथील हेब
मास्टरन एकाकराधिप बिकी नाही हे बरे आहे काय ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — बँसी कोभी सिफायत बसूल नहीं हुनी ।

श्री भावबराब लबाजी (कथार-महफुज) — ट्रस्ट फंड की एकम के सिवा दूसरे बचावस
हरीजनने के किय बंध करन का क्या गकसय ह ?

श्री बैबीसिंग बन्हाण — मुसका गिफ बचाव से कोभी शास्त्रक नहीं ह ।

श्री गुलसीरान कांबळे (गुरगीर-महफुज) — क्या यह सही है कि जो लकने नाकामयाब
होते ह मुनकी फीस बच की पाती है ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — मुद्रांकित है हो ।

श्री माधवलाल निर्मोकर — पत्रम् मरण की मोतीय हेममाल्य का भी जाती है या स्टूडेंट को ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — हर स्टाफ का जितनी बित्तन लगी थी जाती केरिग मुद्रांकित है स्कूल के हेममाल्य के पत्र सभी जाती हो । बिछने अगला व्यवहारों में भी बिछने काया किया जाता है ।

श्री जगन्नाथीराम बन्धुवाल — पठन छात्रोंके मांग उन्को ने बित्तन पत्रम् जाय म और बित्तन रिजक्ट किन् गर क्या यह बताया जा सकता है ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — पठन छात्रों के मोरमिन् नीय ते बारे म सरास गुणा गया था और बुली की हय तक म जवान के रहा है ।

श्री जगन्नाथीराम बन्धुवाल — पठन छात्रों में बिचमा समय है बिचकिय पृष्ठ रहा है ।

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — मोरमिन् नीय के बारे म बताया है मोरमिन् आप ता बताया पठन छात्रों के उ समय रहता है बिच लय अलग मोरीय भी काम हो जवान किया जा रहेया ।

श्री बाबूजी मारमिन् — महाराष्ट्री आणि राजाष्ट्री मुलें मापास छात्री वर त्याष्ट्री जवान करी जोगावर बाहे ?

(Not answered)

Primary Schools

*588 (719) *Shri Achut Rao Kesole (Kallam)* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether representations were made by the people of Havargaoan and Vadgaon villages of Kallam taluq, Osmanabad district to open primary schools in the said villages ?

(b) If so what action has been taken in this regard ?

श्री देवीसिंग बन्धुवाल — (क) और (बी) — महाराष्ट्र नीय में मवरत खोले के शिव मोली रीजेंटेशन (Representation) लगी किया गया । महाराष्ट्र में लय स्कूल है बिचमें दो मुद्रांकित है । लय मुद्रांकित इतिहास के शिक्षकिके में पठा गया था । बुसकी जगह पर मोली बुसका मुद्रांकित लगी काया । बिचकिय लय ही मुद्रांकित काम करता रहा । महाराष्ट्र में बाबिया लय मवरत खोला जायता ।

Appointment of Teachers in Khandwa Taluk

[* 30 (731) *Shri G. N. More* (Khandwa General) Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Inspector of Schools Nanded is appointing local and influential persons as teachers in the schools of Khandwa Taluk?

(b) Whether Government are aware that the functioning of schools and the cause of education have suffered very much due to this above policy?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — (क) हाँ।

(बी) हाँ नहीं होता।

श्री श्री जेम्स मोरे — क्या ज्वानरेबक मिनिस्टर बिस्वस करिफि ह कि मासकी तीर पर बंधार ताणके में बहा के मुकासी मुवरखीन मुकरर निय जात की बजह से बहा के स्कूलों में अच्छी तरह से काम नहीं चल रहा है?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हुकूमत हो जिसके बारे में योंकी जितना नहीं है और 7 कोसी दिखापत भी बसूत हुवी ह।

श्री श्री जेम्स मोरे — क्या बिधमे हुकूमत हो पता नहीं चलता कि जब जब ज्वानरेबक मेंबर न सबाज किया है तो जकर जिसमें कोसी बालमल होत?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हुकूमत हो कमास करत की कोसी बकरत मही है।

श्री गोपाळकास्त्री बेव — काय माननीय मंत्री हे जागराव की स्थानिक शिक्षकाची बर सती किवा मुभाची इजरी बर्चरे बसकी तर तो शाळमेला सापल्या बाजगी बधाकबब बास्त लख हेतो?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — महामे शासीमल का यह काय खुसूल है कि किसी शिक्षक को खुदके गांव में न रखा जाय बल्कि दूरी जगह रखा जाय ताकि वह अपने घर की तरफ ज्यादा ध्यान न दे और स्कूल की तरफ ज्यादा ध्यान दे।

श्री श्री जेम्स मोरे — जिस जिस का कोसी बाक्या हो तो क्या खुदके मुदारखुम ठहरी कात करन वे निय ज्वानरेबक मिनिस्टर तयार है?

श्री बेबीलिंग बम्हाण — हुकूमत की मकर में बीसी कोसी बीज बासी जाय तो लहकीकात की बायनी।

2442 10th April 1953 Starred Questions and Answers

की सम्पादिकाय सम्पादक — कभार हास्यवाक्ता सम्पादक १ य तावती तकार केसी होती काय ?

की रेवीलिय सम्पादक — मास्पाक वही तकार मुलीय जारी नाही

की की शेष बोरे — क्या मादेव के मुतासक वहा ये बेम्मान के की तरफ से बोबी दरखास्त वरके प स रमाना नहीं की गयी की ?

की रेवीलिय सम्पादक — नहीं

Sales Tax on Livestock

*587 (572) *Shri Lambaji Muktagi* Will the hon Minister for Finance be pleased to state

The total amount collected during 1951-52 and 1952-53 by Patel and Patwaris by way of Sales tax on livestock of peasants who are neither traders nor casual traders ?

Minister for Finance and Statistics (*Dr G S Melkote*) No amount has been collected by way of Sales tax by Patel and Patwaris on livestock of peasants who are neither traders nor casual traders. I have already answered this question three days back in full detail.

की रसमकाय कोटका — क्या मादेवक मिनिस्टर हास्य को मास्पा है कि वो सेवक केस किवा काहा है मुसम पठक बीर पठकारियो न रिखीव की की ह ?

Dr G S Melkote In fact I informed the hon Member last time that if he could bring any specific case to my notice whatever act on the Government thought necessary would be taken. A circular was issued to that effect and I placed one copy of it on the table of the House the other day.

Appointment in Health Department

†*588 (580) *Shri Ch Venkatesam Rao* Will the hon Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the Government did not accept the recommendation of the Public Service Commission to the appointment of Dr Ramchander Rao M R C P and appointed Mr Kulkarni ?

(b) If so the reasons for giving preference to Mr Kulkarni ?

†Answer to *588 (580) under Unstarred questions and Answers

شری مہدی نوارچنگ - وصالے ن کا سرو ۲۳ جولائی
سہ ۲ ع کو ہو

ی گورنمنٹ کے مکمل ڈارمب کے وے ا ب م ڈ لری اس کلکری کی
واسی کا اطار ہیں؟

می ہاں ڈ کر و دلاس کے مکمل - (Class II
Medical Officer) کی - بے نام ڈریس ہیں ڈڈ لری میں کلکری ہیں
ڈسٹری میں کی ول میں (Officiating Civil Surgeon) ہیں

ڈی ڈاکٹر کلکری کو جو - (Permanent Capacity)
میں کام کرے ہے - ڈاڈ آرپی ڈیکل ڈارمب کی طرف سے ڈو ن
(Deputation) د بھاگا ہا - ڈاڈ آرپی کے ڈی بولار میں
(Demobilisation) کے مد ڈو میں گورنمنٹ کی - بے بے ہارس میں
دل ڈاگا اس کے رجلاں ڈاکٹر راہ ڈراو اس سے ہے لاریس میں ہیں ہے اور
اس گورنمنٹ کی اس سے کا سپ ڈکر ہا ریلڈر (Higher Studies)
کے لیے بھاگا ہا

شری بی اے وینکٹ رام راڈ لکس دوول گورنمنٹ اکیڈمی سے علم حاصل
ڈیکے فاس ہوئے ہے کیا ان کی جیب باوی میں ہے؟

شری مہدی نوارچنگ راہ ڈراو کی حد اکیڈمی ہوڈر کی ہیں اور
کلکری کی جیب ڈیووس آڈر کی بھی اس میں جپ را لری ہے

شری بی اے وینکٹ رام راڈ لکس ڈاکٹر کلکری کی روس میں ہم ہوے کی
وجہ سے ان کا ڈو میں ہیں ہم ہوچکا ہا لکس ان کا اکیڈمی ہر ہیں - لری
رکھاگا

شری مہدی نوارچنگ ساغہ لاریس کا لحاظ رکھاہا اچی ضروری ہا
شری بی اے وینکٹ رام راڈ لکس ہلک سروس کہ میں راہ ڈراو کے لیے
اس گورنمنٹ کے آہ کی حکم ڈیے کی سعار میں ہے؟

شری مہدی نوارچنگ جب کوئی حادہ انجالی ہوئی ہے تو ہلک وس کہ میں
کی سعار ان کی سا بڑی مرزا ہوئے ہیں

شری بی اے وینکٹ رام راڈ لکس میں مکمل ڈاکٹر اس کے طور پر
کہوں لیاگا - کہہ آہ سپرے مد آئے ہوئے کڈ ڈب (Candidate)
کو سول سروس ماناگا؟

شری مہدی نوارچنگ - ڈاڈرمنٹ اڈسیرس کا حاملہ ہے اس میں ہلک
اسپیکٹ کا کوئی سوال چہ ہے

سری رنگ راڈسٹیک ڈائریکٹر کے ناموں کے بارے میں ؟
 سری ہمای واراجنگ ڈائریکٹر ایم اے ای ی میں میرے اس اس
 و ب معلوم ہے

Unstarred Questions and Answers

Maintenance of Official Residences

*515 (482) *Shri M. Buchiah* (Sapur) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The expenditure incurred on the maintenance of official residences of Ministers during 1953 ?

(b) The expenditure incurred on repairs of the aforesaid during 1953 ?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) The total expenditure incurred on maintenance of Govt. buildings occupied by Cabinet Ministers during 1953 is O S Rs. 9 050

(b) Total expenditure incurred on special repairs to Government buildings occupied by Cabinet Ministers during 1953 is O S Rs. 11 288

Construction of Talna Jambai Road

*517 (597) *Shri Anikush Rao Ghare* (Patur) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether the construction of Talna Jambai Road in Parbhani district has been suspended ?

(b) Whether it is a fact that the level of the above road has been washed away by rains ?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) There was a temporary stoppage of work in a section of the road for a few months due to certain legal complications but is resumed and being continued

(b) As the road surface has not yet been laid it could not have been washed away by rains

Construction of Tank at Talna

*518 (598) *Shri Anikush Rao Ghare* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether the Government propose to take up the work of constructing a tank at Talna, Patur taluq, Parbhani district ?

(b) Whether its survey has been completed?

Shri Mohd Nawaz Jung (a) Not in the present

(b) No surveys have been undertaken. A preliminary report in this respect has been called for from the Divisional Engineer, Jambhant Division.

Excess Payment to Contractors

*521 (877) *Shri C. Sreenimulu* (Mutham) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

Whether it is a fact that an excess payment was made to Pranjeevan Gangaram (contractor of Raghulala project) which was detected and ordered by the Audit to be returned?

Shri Mohd Nawaz Jung No, but wrong payment was made which has been collected.

Repairs to Breached Tanks

*522 (729) *Shri G. R. More* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether any representation was made to the Government regarding repairs to the breached tanks of Keral Lakshmapur, Deglum taluq, district Nanded?

(b) If so, when will they be repaired?

Shri Mohd Nawaz Jung (a) Yes, but with regard to Lakshmapur tank only.

(b) The former has been included in the Special programme of 1953-54 and will be taken up shortly. The latter has already been completed.

Deglum and Udga Road

*523 (790) *Shri C. N. More* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) The reasons for suspending the construction of the road between Deglum and Udga since the last three years?

(b) Whether any application was submitted by the people of Deglum taluq regarding the construction of the aforesaid road?

(c) If so, when will the construction of the road start?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) Road construction from Deglum to Udgum was never taken up in hand and so the question of its stoppage does not arise

(b) There were applications from the public for roads from Deglum to Khadka, Khaukhed and Udgum

(c) The road from Deglum to Udgum will be taken up when financial condition improves

Acquisition of Lands

*525 (780) *Shri K L Narasimha Rao* (Yellandu Central) Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state

(a) Whether there is any dispute between the pattadars of Mines and P.W.D. regarding the lands acquired by Pattadars as the Tungbhadra Project for the quarry purposes?

(b) Whether it is not a fact that the Chief Engineer of the Project did not settle the dispute in spite of repeated orders issued by the Minister for an amicable settlement with the Pattadars?

(c) Whether it is also a fact that this matter has been referred to the Legal Department and that the Chief Engineer has withheld relevant papers causing delay in deciding the matters?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) No. Certain persons have claimed to have obtained quarrying licences from the Mines Department for areas which already have been acquired by the P.W.D. and the matter is under investigation.

(b) No. This is not a fact.

(c) The matter has been referred to the Legal Department at the party's own request. It is not true that the Chief Engineer has withheld any papers at any time.

Scholarships to Scheduled Castes

*584 (722) *Shri Vishwas Rao Patel* (Puneda) Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) The amount of scholarships given to the Scheduled Castes in Osmanabad district during 1952-53?

(b) Whether the Government propose to increase the amount during 1953-54?

Shri Devi Singh Chohan (a) the amount of scholarships in the Scheduled Caste students for the year 1952-53 was Rs 1,10,000?

(b) Government has no information as to the Scheduled Caste Fund which deals with such matters.

Scholarships to Scheduled Castes

* 597 (723) *Shri Vishwas Rao Latil* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) Whether it is a fact that the scholarships sanctioned by the Government for Scheduled Caste students of Sarda Primary School of Osmanabad district were not given?

(b) If so, what steps have been taken by the Government in this regard?

Shri Devi Singh Chohan (a) The scholarship for the year 1951-52 sanctioned for the Scheduled Caste students of the Primary School at Satola have been distributed while those for the year 1952-53 are in the process of being distributed.

(b) Necessary enquiries are being made in order to locate where the delays are taking place with a view to obviating them.

Refugees & Rehabilitation

* 598 (680) *Shri M. Buchiah* Will the hon. Minister for Home be pleased to state

(a) The number of refugees who came to Hyderabad before the Police Action?

(b) The arrangements made to rehabilitate them?

(c) The amount spent on Rehabilitation camps?

(d) The number of camps existing if any and the number of camps closed down?

Minister for Home and Law (*Shri D. G. Bindu*) (a) 6,60,000

(b) Special camps were established in the city and districts for their rehabilitation.

(c) A sum of Rs 12 lakhs was spent on the various activities in connection with the rehabilitation of those refugees

(d) 18 camps were opened in the city and districts. All camps have been closed.

Omanam General Hospital

*540 (891) *Shri Ch Venkatesam Rao* Will the hon Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The number of first class, second class and other junior doctors (both surgeons and physicians) working in Omanam General Hospital?

(b) The number of male and female nurses in the said hospital?

(c) Whether it is a fact that the supply of medicines in the Omanam Hospital is not enough to meet the requirements of the in patients?

(d) Whether it is a fact that patients have to wait hours together to get admission in the hospital?

(e) If so why?

Shri Mehdi Nawaz Jung

Class I Medical Officers	10 (both Surgeons & Physicians)
Class II Medical Officers	30 (Including Women Medical Officers)
Honorary Junior & Senior Medical Officers	6
College staff attached to the Omanam Hospital —	
Senior (Professors)	8
Junior (Lecturers & Readers)	10
(b) Male Nurses	49
Female Nurses	146
(Including Probationary pupil Nurses)	

(c) No. There is sufficient stock of medicines. The General Ward in patients are not asked to purchase medicines.

on plaster but these are given free of charge. Patient occupying the paying rooms and cubicles are asked to purchase special medicines and special plaster from outside.

(d) The Patient is admitted in the hospital soon after his arrival and after he is examined by the outpatient Medical Officer and within half an hour or so he is admitted in the ward.

(c) This question does not arise.

Allopathic and Ayurvedic Dispensaries

* 411 (787) *Shri J. Rama Reddy* (Narsapur) Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The expenditure that is being incurred on the doctors and staff and on medicines for the Allopathic hospitals in the State?

(b) The expenditure that is being incurred on Ayurvedic dispensaries in the State towards doctors, staff and medicines?

(c) The expenditure that is being incurred on Allopathic and Ayurvedic dispensaries in Medak district towards staff doctors and medicines?

Shri Mohd. Nawaz Jung —

(a) Expenditure on Doctors & Staff	Expenditure on supply of medicines
Rs	Rs
49 55 109	10 25 257
(b) 8 30 594	32 990
<i>Allopathic</i>	
1 18 892	21 074
(c)	
<i>Ayurvedic</i>	
10 697	1 860

Hospital in Narsapur Taluq

* 542 (788) *Shri J. Rama Reddy* Will the hon. Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) Whether it is a fact that there is only one hospital for 150 villages in Narsapur taluq Medak District?

(b) Whether Government will open such dispensaries at Donta Daulatabad and Gundola villages of the above taluq?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) Yes

(b) The establishment of dispensaries at Donta Daulatabad and Gundola villages has been earmarked for future consideration

Ayurvedic Dispensaries in Medak

*543 (789) *Shri J Rama Reddy* Will the hon Minister for Public Health and Medical be pleased to state

(a) The number of Ayurvedic dispensaries in the State?

(b) The Number of such dispensaries in Medak District with particular reference to Narsapur taluq?

(c) The number of Ayurvedic dispensaries Government propose to open in the current year in the State with particular reference to Medak District?

Shri Mehdi Nawaz Jung (a) 57

(b) There are five regular and two grant in aid Ayurvedic dispensaries in Medak district. There is no Ayurvedic dispensary in Narsapur taluq at present.

(c) This depends upon the budgetary provision. Priority will, however, be given to the districts which have less number of Ayurvedic dispensaries i.e. Warangal and Nalgonda.

Manufacture of Tussar Silk

*544 (740) *Shri G Sree Ramulu* Will the hon Minister for Commerce and Industries be pleased to state

(a) Whether any representation was made to the Government by the M.L.A. from Manthani for the manufacture of Tussar (Silk) in Mahadevpur area of Manthani taluq?

(b) If so what steps have been taken thereon?

Minister for Commerce Industries and Labour (*Shri Vinayak Rao Vidyasankar*) Yes. Shri G Sreeramulu M.L.A. Manthani taluq, had brought to the notice of this Department the potentialities for the development of the Tussar Industry. Due to lack of funds the scheme for the development of this industry had to be deferred.

I A and D A

* 47 (r 12) *Shri G. Hanumantha Rao* Will the hon. Minister for Rural Reconstruction be pleased to state

(a) The amount of I A and D A paid to the officers of his Department who came to Hyderabad to appear in the regional language examination in 1952?

(b) The number of persons who appeared and failed from each district?

Shri Devi Singh Chaudhan (a) & (b) A statement containing the information till now received is enclosed. The remaining information will be furnished as soon as it is collected which is likely to take a little time.

Statement showing the total I A and D A paid to Officers of the Department

Sl. No.	Name of Officer	I A		D A		Number of persons	Number of failures
		Rs.	P.	Rs.	P.		
1	Deputy District Welfare Officer	018	4 0	181	0 0	21	Not known
2	Deputy Director of Industries and Forests, C. C. C.	06	0 0	1	8 4	14	Not known
3	Inspector of Schools, Hyderabad	01	7 0	20	7 0	1	2
4	Inspector of Schools, Medak	Nil		Nil		0	0
5	Inspector of Schools, Gulbarga	Nil		Nil		11	10
6	Inspector of Schools, Miranpur	Nil		Nil		01	01
7	Inspector of Schools, Malkajgiri	Nil		Nil		Nil	Nil
8	Inspector of Schools, Warangal	Nil		Nil		Nil	Nil
9	Inspector of Schools, B. H.	Nil		Nil		Nil	Nil
10	Inspector of Schools, Osmanabad	Nil		Nil		Nil	Nil
11	Inspector of Schools, Nanded	Nil		Nil		Nil	Nil
12	Inspector of Schools, Karimnagar	Nil		Nil		Nil	Nil

121 (86) *Shri Syed Akhtar Hussain* (Jangam) Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

Whether Government would still hand over the Sapin and Susilk Industries to Bula Bros. in spite of their failure to pay the first instalment of earnest money?

Shri Vinayak Rao Vidyalkar The first instalment of repayment of the Government loan is not yet due.

Allwyn Metal Works

122 (87) *Shri Syed Akhtar Hussain* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

Whether the Government have agreed to the appointment of Shri Irani as General Manager of the Allwyn Metal Works in spite of his previous removal from service by Government on charges of blackmarketing in steel and in spite of institution of a case on criminal charge against him?

Shri Vinayak Rao Vidyalkar This is a matter which concerns the Board of Directors of the Company. Mr. Irani was not originally removed by the Government but by the Board of Directors of the Company.

Taj Glass Works

123 (88) *Shri Syed Akhtar Hussain* Will the hon. Minister for Commerce and Industries be pleased to state

(a) Whether the Government propose to hand over the Taj Glass Works to Best and Co. an European concern?

(b) Do the Government intend to provide capital to the above Company to run the concern?

Shri Vinayak Rao Vidyalkar (a) No

(b) No

Merges of Private Schools

124 (120) *Shri Madhavrao Nerlikar* Will the hon. Minister for Education be pleased to state

Whether the Government are aware that in spite of the orders of the Divisional Inspector of Schools, Anangabad,

for the merger of private schools of Kupity Tundi and Chochi villages of Kandukhedi taluq with the Government schools. It is proposed that decision may be taken by the Inspector of Schools, Dindori District.

Shri D. C. Singh Chauhan : No fee for the merger of private schools of Kupity Tundi and Chochi villages were received in the office of the Inspector of Schools, Dindori.

Scholarships to Scheduled Castes

127 (121) *Shri Madhuran Nishan* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state—

(a) Whether the hon. Minister is aware that the scholarship forms of the Scheduled Caste Students' Dindori village Kandukhedi taluq were held up for one year by the Head Master of the School at Dindorkhedi village with the result that the students could not obtain the scholarship?

(b) If so, whether Government will take necessary action against the Head Master of the school at Dindorkhedi?

Shri Devi Singh Chauhan : (a) The answer is in the affirmative.

(b) The matter is under enquiry and on completion of the enquiry necessary action will be taken against the person or persons responsible for the delay. Steps will also be taken to see that such delays do not recur.

Schools in Jagti Villages

128 (710) *Shri G. N. More* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state—

Whether the Government propose to open schools in the Jagti villages of Kandhamal taluq?

Shri Devi Singh Chauhan : The scheme for opening Primary Schools in the Nandad district will be discussed by the District Planning Committee Nanded from the 2nd to 5th June 1953 and priorities fixed for the years 1953-54, 1954-55 and 1955-56. Preference will be given to those villages which come forward with offers of help by way of finding accommodation and equipment, etc.

The general plan is to start one teacher school for every village having a population from 400 to 800.

Business of the House

Mr. Deputy Speaker The Question Hour is over. Now
 Dr. G. S. Melkote

Shri L. K. Shroff (Ranchi) Sir, I rise on a point of order. Today is allotted for the members to present business. Before official business is conducted the House has in the first place to agree for that.

Mr. Deputy Speaker It is not a regular official business but only introduction of a Bill.

Shri L. K. Shroff Whether it is introduction of a Bill or any lengthy business, I think that formality has to be gone through.

Mr. Deputy Speaker It is not necessary.

شری سید احسن سید (پریس) : ہاں، یہ تو ایک (Breach of privilege) کی ایک
 درجہ ہے۔ کیا اس کا کوئی حل ہے؟

مسٹر ڈپٹی اسپیکر : ہاں، یہ تو ایک (Consideration) کا معاملہ ہے۔
 شری سید احسن : اے جی، یہ تو ایک مسئلہ ہے؟

Mr. Deputy Speaker Now Dr. G. S. Melkote

L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill

The Minister for Finance (*Dr. G. S. Melkote*) Sir, I beg to introduce L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill, 1953.

Mr. Deputy Speaker L. A. Bill No. XII of 1953 the Hyderabad Sugarcane Cess Bill, 1953 is introduced.

میری میسج : ونکٹ رام رائے، میرا کمرسیر میرا ایک نو جی ہے۔
 ہم اس معاملے کی طرف جواب میں دے رہے ہیں۔

Mr. Deputy Speaker This will be taken up after 8.00 p.m.
 میری میسج : ونکٹ رام رائے، اس کا کوئی رد نہیں ہے۔

Mr. Deputy Speaker But it has been decided to take this up after 8.00 p.m.

We will now take up the next item of Agenda. As per Rules Members can take only 15 minutes.

के नाम। वृत्तों के उद्घाटन समारोहों में भाग लेना और भाषाओं के प्रसारण के माध्यम से लोगों को शिक्षित करना। वृत्तों के उद्घाटन समारोहों में भाग लेना और भाषाओं के प्रसारण के माध्यम से लोगों को शिक्षित करना। वृत्तों के उद्घाटन समारोहों में भाग लेना और भाषाओं के प्रसारण के माध्यम से लोगों को शिक्षित करना।

हस्तरी मात बहू ठेकि आब लो हवै किबुखान नै बचबापिन बोखना पूरी करनी है। हमने जो एक चर देश की मजदूरी के नियम और प्रोसेस ($P10H2L255$) के नियम बनाया है उस पर हमें पहले बच करना है। और अपनी सारी शक्ति उस सरफ जानती है। जब तक हमारे सामन कोबी रजिन न हो हुरार देश जाग नहीं बह सकता। भारत सरकार को बिल्का पूरा यकीन होना चाहिये की भारत में अब मायावार मातरचना के नियम योग्य समय कामका हू जो फिर मायावार मातरचना होही जावेगी।

भाषाभार प्राप्तरथा का जो रेवोल्यूशन (Revolution) महा काया था है उसमें मेरा दलील की राई है कि क बर का जो बर राया गया है उसको निकासा गया है। वह तो ठीक ही हुआ। क्योंकि हर प्रात का कोमी अलग अलग क बर नहीं होता है। हमारे प्रात कि यह सुनी है कि हमारे घाटे किस्तान का अलग कबर है। हमारे यहा कोमी सुब सुब का अलग अलग कबर नहीं होता है। भाषाभार प्रात बनन के बाद भी हर प्रात का कोमी अलग कबर (Culture) होन वाला है औरी बात नहीं है। बहाराष्ट्र का कोमी अलग कबर है और

असह्यार या भाषी रिमीत्रिजिट हो नहीं होता । हम छ महीन विचार करने के स्थल समार ह ।

श्री गहर देर — मुने गरी मुरी हुमी कि नालरेज गबर विनीविजिट को छाडकर मरे विण 1000 (1000000) हो मातर कम से कम छ महीन के स्थल समार के स्थल समार हो गय ह । उनी मुरी की गल है ।

विरोधी उनके एक मागरीय सभस्य — हो माप मुरर के लोको को मनवा ले ।

श्री छाडर देर — मेरी मपीउ को कुछ हय तक मागार ने उ महीन के स्थल समार लेय । बिमने अवर हो पाय मेरी समज में आ रही ह । मर हो यह ह कि अलबानी मूनम विरुद्ध बिग्रेट (Inbital) ह । अपन अवर से मे अलबी को दूर कर दें तो बिग्रेट तरफ के और अल तरफ के मास में होमी मास डिफरन्स (Difference) नहीं रह जाता । अलन भी प्रयोग स (Proposals) महा माप माको अल तरफ से हमेसा विरिधायीय (Challenge) किया जाता है । अहा तक किसी प्रश्न के उत्तर ना सयाउ ह अलको दोनो तरफ के मस मानते हैं । अवाहरण के स्थल रहा जाता है कि सतावारी सिस्टम सया हो । हो किसको अल तरफ क मस मानते ह और बिग्रेट तरफ के मी मस मानते ह । कुरप्शन (Corruption) सतम हो किसको भी दोनो तरफ के मस मानते ह । अनअम्प्लायमेंट (Unemployment) स्टेट से हट माप किसको भी दोनो तरफ के मस मानते ह । अलनामिक विमवाहिटी (Economic equality) हो माप किसको भी दोनो तरफ के मस मानते ह । किसी प्रकार से रिगिस्ट्रिक प्राविनेस (Linguistic Provinces) हो । किसको भी दोनो माप मानते ह । ऐकिन सनका कहता ह कि ये सारी चीज ब ही होनी चाहिये बिमिबि अटकी होनी चाहिये सतावारी कुरप्शन अनअम्प्लायमेंट अलनामिक विमवाहिटी रिगिस्ट्रिक प्रोविंस पर प्राविसेस अरि सारी चीज अलके रपाउ से माप ही हो जानी चाहिये । श्रीमन् यह मेरी समज न गही आता कि यह कथे हो सयता है । अल सारी चीजो को देख कर म सया समजता ह सैसा कि एक बार सीडर माफ कि हाबुस (Leader of the House) न कहा था कि जो कुछ अवर के मसर चाहते हैं और बिबर के मसर चाहते ह अलके अवर अलना हो बिग्रेट ह कि बिबर के लोम अल अलबानी के माप चाहते ह और अवर के लो चाहते ह यह गरविमवादी के सया चाहते ह । गरी बिग्रेट बिग रिगिस्ट्रिक प्राविसेस (Linguistic Province) सनान के बारे में माप भी हम सयते हैं ।

अल के सय सय अर वा और चीजें में गहता चाहता ह । बिग अलबानी के लीउे अलका दुरता ही हेतु ह । गरीमापूर्वक अलके अवर सोथे हो मापन सया कि अलके अवर एक महुस बरी गहरी पीरीडिक्ल माप है । गहरी पाउ अल चीज को में अलर हाबुस के सयल रजना चाहता ह । अल बिमय पर माप तक अलना भी माडिकल (Articles) माते रह अलको मय पडा ह । और बिनीविजिय में कह सयता ह कि कुछ लो कि अनचोडियल अलमैन्ट (Unsocial elements) है मे लोम रहे ह कि हिंदुस्तान के अलर कुछ अरिया (Aira) सया है सैसा कि माप कह सयता ह अलके अलर अलको सया रही ह । में यह दुनीय सय अलर कल्ला लेकिन मे कह सयते ह सीमावस कि अलकी महा मेजायिटी (Majority)

తెలుగులో ఉండే రీతి ఆ సూత్రం పై పుణ్యము ఎక్కువ కావాలి అనాధ్యక్షిణిలో
రాష్ట్రము ఏర్పాటుకు ఆ సూత్రం ఉండాలా? ఎవరి అంధరీకి కేసు వైద్యుడు నివేదికా?
శ్రీభువన మార్పులుగా ఉంది ఒక అభిప్రాయం? తెలుగులో వరి లభ్యమైన తో
వాతా శ్రుతినిబంధాలు కాని ఎవరినిగల తేదీ మిగిలుమై మునుపటి కేసు
భారతీయులను పైకి తీసి వేరే ఒక మునుపటి? ఎట్లుకు భారతీయుల శ్రేష్ఠ
యైనవారు ఎవరైతే? భారతీయులను తలచుకుంటే అనేక పుణ్యము ఉన్నాయి తెలుగు
భారతీయవర్గాలు గానీయులు మునుపటి పాత సూత్రాలు అని అంటే ఆ సూత్రాలు
కాదు అని అంటారు అనాధ్యక్షిణిలో తెలుగు సామ్రాజ్యం అట్టి ప్రాంతం ఉన్న
వాని అంటే మునుపటి సూత్రం ఏమి తెలుసు?

काय हो भी पुष्कळ पाहिजे वष मला अश्वि रोगी मिळाला नाही

అయితే ఆ భాష రచయితలకు ఏమి ఇవ్వాలి కావాలి? అలా చాలా ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. కానీ కొంత కాలం కావాల్సి ఉన్నాయి. అలాగే అవి అందరి ముందుగా ఉండాలి. అలాగే అవి అందరి ముందుగా ఉండాలి.

[illegible]

श्री बीहरी गुप्तेवार (कलकत्ता) :—माननीय मुपाय्यक महोदय यह श्री प्रस्ताव हामुक्त के सामने आया है मुझसे किमिहारा पर अगर बोला जा और करें तो माफूम होगा कि यह कोबी नहीं बीच नहीं है बल्कि यह नहीं बीच है जिसके किने कोर्रेड ने एक अर्से एक मासोन बनया। कोर्रेड की कमेटी ने किच बीच को लक्ष्मी बनिया है और मुझको कमेटरल में जाने के किने पूरी कोर्रेड की है। बनाने तक कोर्रेड के दोस्तों कोर्रेड पर यह विस्वाम लगाया कि कोर्रेड

ہا ادا ای اناس ر ابر نو م ہوں چاہے تاکہ ہر عہدے کے عوام کو حوصلہ کی
دہائی کر کے کے مواقع مل سکیں ان راسوں کے حوصلہ کی لاس ہوئے و کل ہند
سادوں ر ہوئے نا تمام رناسی ایک دوسرے کی مذکر کے وئے ہندوسان کی
حوالی نا سس دیکھی میں رسل ممبروں نے ٹے سدو د کے ساتھ اس
حرکت کے خلاف رے نا طہار تہا لیکن سیکے ساتھ ساتھ انہوں نے یہ بھی کہا کہ
ڈاکٹر میں ان خطا سے مادی ا لاف ہوگی رکھی ہے لیکن وہ کامول ہے انہوں
نے حالت ڈاکٹر میں کے ناسرے ہوئے تھا ور کا حوالہ دا ور ہے اگر
اور کر دے انہوں نے کہا تھا ورسس وئے فوری وراسحل (Immediately)
کے حوالہ رکھے ہیں وں سے دے دے ہوئے ہے اور سس لگڑے اس لوی او
احالی کی جانی کو ہی رلج لڑے کی ٹوسس کی او انہوں نے کہا کہ حلدی میں
نوشا حکومت شور کے سہ میں اس کے لئے آمادہ ہے کہ ڈھ راسب سکی و
اس اسٹ کے نلو اصلاح کو ہی میں ہو نا چاہیگا اس سلسلہ رحبائے و
آرسل ممبر کول ہو کے آوا انہوں نے ٹوی جواب میں دنا چاہے اس کے کہ و اسکا کہ
جواب دے اومی ا جب انور فوری کے الفاظ کے ارگرد گھومے رہے آخر میں انہوں
نے ا بارک دلا نا مطالعہ لڑے والوں کو گالیاں سائے لگے اور کہے لگے کہ یہ لوگ
حو رناسوں کی ربر نو سم چاہے ہیں اس سے انکا منصو ہے کہ ہندوسان میں
کوئی راسب بھی نہ لڑ سکے یہ لوگ عبر ہد رانہ مطالعہ کرتے ہیں نہ ہند
اور ڈھ (Cullno) ٹونا کرنا چاہے ہیں حلد ناری سے کام لے رہے ہیں
کہتے تھے انہوں نے جہاں تک ہند تاکہ نہ لوگ انی وسل الہمس (Anti social
Elements) میں غیر سماجی عناصر ہیں میں سمجھتا ہوں کہ اس قسم کا حال
ر تھے والے ہند ہیں میں اس سے محب الفاظ اسمال کرنا چاہتا تھا لیکن اگر اچا
کروں تو ما د پربولج (Pirvelego) کی حکمرانان عاد ہوں اسلئے احرر
کرنا ہوں اوس سے کہ وہ ان الفاظ کو اسمال کرے ہو مے نہ میں سمجھتے کہ محسوف
کا ٹکڑوں سے صوبہ واری م بھاسا واری (भाषावारी) اناس نہ چاہی بھی تو کیا وہ بھی
ا ہی و جل الہمس (Anti social element) ہی یہ ہوانگر در ساسر اسٹ کے ہیکٹے
ہیں ا وہ بھی جب ہم آزادی کا بحر لگائے تھے ہوانگر در جی کہا تھا کہ نہ عداو ہیں
نہ انی و سبل (Anti social) ہیں وشر آج آب نا بھی جی وشر ہے
ڈاکٹر میں کے قام لہوا آج اومی رٹس (Tradition) کو نا کرنا چاہے ہیں
ان ہی روا اب کو پرواں چڑھانا چاہے ہیں میں بوجھا چاہتا ہوں کہ اسوب ہی
کانگریس کے سکروں ہراوون افراد اے ہیں حواس مطالعے کے حامی ہیں کیا وہ سب
انی و سبل الہمس ہیں ؟ آنا حال ہے کہ میں کسی نے نہ مطالعہ کیا کہ رناسوں
کی عبر قدری قسم کو نو اچاے اوزان کی قسم بھاسا واری ساد بر ہو نو و سب ہی
وسبل ہیں بڑے افسوس کی بات ہے اس مطالعہ میں کمیونسٹ پار ہونا کمیونسٹ اری
ناکسان بدور ناری نا کانگریس سب معنی ہیں اور سب کی ممبر کہ بانگہی جہاں تک

کہ اسے جس نے ہی ۴ مانگ کی ہے جو کانگرس کے یک دہ دار عہدہ رہیں
یعنی جنرل آزاد ہندس کا گروپ کے صدر نے بھی ۴ مطالبہ کیا ہے جس میں انکے انہوں
نے ۴ ہی کہا کہ جب کسی سر کے راجہ صاحب کو ہمارا ۱۱ نکاتہ ہو تو ان کو
ہمارا حلقہ کیا اب ان کو بھی جی سوسل انکمب سمجھتے ہیں؟ اس لئے راجہ کو لے
کلیے خود ایوب ایک کل ہند کسی سکول دگتی ہے اس سوال عورتا رہا ہے
اس حد و جہد کو آگے ہانے کی کوشش کیا رہی ہے کہ یہاں ساواریا راب
(भाषावार प्राध) ہائے میں اس کمی میں خود کانگرس کے ہمارے لوگ
کہا ہے کہ اگر کل اور سری ج لنگا کے بارے میں بھی کا ہی حال ہے کہ وہ لوگ
سوسل انکمب ہیں؟ وہ مجھ میں نے اپنی جان کو اس حد کے لئے قربان کر دیا
میری رائے کے بارے میں بھی کیا آگاہی حال ہے کہ وہ جی سوسل انکمب ہیں؟ اگر ان
ان لوگوں کے بارے میں بھی جی حال ہے تو اس آگے میں حال کے لئے میں اس سے
زائد کچھ نہیں چاہتا کہ وہ ایک طبعانہ حال ہے جتنا کہ حال ہے وہ جس کی
پاس کر رہے ہیں میں اس سے بہت الفاظ استعمال کر سکتا تھا لیکن ہاؤس کی ڈگری
(Dignity) کا مجھے حال آتا ہے اس لئے اس سے را کچھ نہیں چاہتا کہ
۴ بعض طبعانہ کو اس سے کانگرس اور حکمران صاحب نہ چاہی ہے کہ وجود ڈھانچے
میں کوئی فرق آئے نہ آئے لوگ ۴ چاہتے ہیں کہ جند رانا کو ڈس انٹی گریٹ
(Disintegrate) کیا جائے ۴ پھر ایک زمانہ میں خود کانگرس نے ہی جس کی
نہی لیکن اس میں کہ آج جب اس کو اندر لنگا تو وہ اس سے بہت چربی ہے جس طرح
وہ اس کے آگے جب ان کی بھی کوشش کیا گیا تو انہوں نے کہا کہ یہ میری جی میں
ہے آج کانگرس کا بھی جی حال ہے کہ وہ اس نے خود جسے جی ہے وہ ان سے اکثر
کر رہی ہے اور کہتی ہے کہ نہ میری اولاد میں ہیں

یہ عوام کا مطالبہ ہے کسانوں کا مطالبہ ہے مزدوروں کا مطالبہ ہے کہ
مزدوروں اور لکھری کے مزدوروں کا مطالبہ ہے ناہوں کا مطالبہ ہے ان کی مانگوں
میں سے ۴ ہی ایک پادی مانگ ہے کہ یہاں ساواریا راب ہائے میں جب تک
انکر کا راجہ تھا اور ساہیوں کا سلطہ تھا اور وہ خود آزادی کا دم بھرے تھے اور
جہاں ان کی یہ آرزو تھی ان کی ۴ تھا کہ آزادی حاصل ہو وہاں ان کی ۴ بھی تھا
کہ انہی زبان میں بولی کہنے کے لئے بولنے کے مواقع ملیں وہاں اندھرا کے لوگ ہوں
یا مہاراشٹر کے یا کرناٹک کے لوگ ہوں ان کو لائے رہے والے ہوں سب کی جی میں
ہے کہ وہ انہی جی زبان میں ملک کا انکمب (Administration)
چلائیں لیکن جو سربراہ دار میں جو مناسبت میں اور کٹھنٹ میں وہ ۴ چاہتے ہیں
کہ سارے ہندوستان میں ان کی کے کاربائے میں انہی ہندوستانوں کا جوں جو سب کا
جی ان ہی کو حاصل رہے اسی تصور کے تحت ناہوں اور برلا کی طرف سے آہ لائی گیا اور
دوسرے ہندوستان بھی ہیں چاہے مرکزی حکومت اور کانگرس اس لئے ہیں چاہے کہ

(Make up) کہہ سکتے ہیں ان کے احکامات اور ان سے جو کچھ ایک سری ہوگی
مذہبوں سے عام اتحاد کی ہے جس کے لئے وہ کئے گئے

یہ بھی کہا کہ اس کے تحت ایک معاشی پلان ۱۹۵۷ء کے پانچاویں اور
کارہ لہا ہے جس میں خاص کیا کہ اس سے پانچ سالوں (Five Year Plan)
کو دھکا دیا جائے گا۔ ایک معاشی پلان کے ساتھ کو اور پانچاویں پلان کے ساتھ کو الگ
ایک کے حل کرنے کی کوشش کرے ہیں۔ لیکن یہ مانی پلان کو دو کے
طریقہ میں ہو سکتا ہے کہ کانگریس میں سے امتدادی کے تابع اور اس میں
رہائی رہیگی۔ ایک ہزار روپے تک بھی مانی پلان کا ساتھ ملے ہو سکتا ہے کہ
اگر وہ کوئی نیا مرحلہ نہ جس میں ہم جتے ہیں وہ جس کی طرف سے
والی ہے۔ ایک وہی اس لئے کہ نہیں سکتے ہیں لیکن وہی وہی کی طرف
خارجی ہے۔ علاقوں کی طرف جاری ہے۔ یہ رکاری کی طرف سے ہے۔ یہ کی طرف
جاری ہے۔ اور اس کا ایک نیا ہے۔ یہ پلان چاہئے ہیں۔ پہلا یہ ہے جس کے
یہ سوگ (Slog) کی طرف جاری ہے جس کی طرف سے اس کا سارا پروگرام
نہ گورنری سے مرکوز ہے۔ اس کے لئے ہونا ہے۔ کسانوں کی موناپولی (Monopoly)
کو اڑھائی کے لئے ہونا ہے۔ یہی پلان کے مفادات کی حمایت کے لئے
ہونا ہے۔ اس کے یہ پروگرام بلکہ وہاں پروگرام ملے گا۔ اس کا ایک اب خود اسے حالات
پیدا کرتے ہیں جس سے معاشی تبدیلی میں آتا ہے۔ لیکن ہم یہ کہہ سکتے ہیں
ہیں کہ جب تک یہ تبدیلی ہو پانچاویں پلان کی تکلیف میں ہو سکتی لیکن
میں کہہ سکتا ہوں کہ اگر آپ اس کی تکمیل میں کر کے تو عوام کو جو درد شروع کر کے
لے گا۔ ہاں اور پانچ سالوں کی تکمیل ملک کی حق میں فائدہ مند ہوگی۔ آپ پانچ سال
اور پانچ سالوں میں اس کے لئے فراہم کیا گیا ہے۔ پانچ سالوں کی تکمیل کا کام میں کر کے
تو عوام کو ایک مسئلہ کر لے گا۔ اندھا اس کے معنی کا نگر میں سے اعلان کیا گیا کہ
اس کے معنی میں یہ خاص کیا لیکن بالآخر اس کا کام میں کو اس کے معنی میں یہ خاص کیا
اب اس کے معنی میں اس میں ہیں کر سکتے۔ عوام کے لئے اگر یہ ہرکار اپنے حقوق کے لئے اور
میں وہ ہاں اور سے امتدادی کانگریس میں کر کے کو عوام کے ان مطالبات کے لئے کہہ سکتا ہیں
ہاں اس طرح سے پانچ سالوں کو وڑے کا مطالبہ ایک دو ہزار روپے بلکہ کروڑوں
میں کا مطالبہ ہے۔ اب کوئی گھٹے ہو گا۔ یہ کہہ سکتے ہیں کہ اس میں گھٹے اور یہ
() کے معنی میں ان مطالبات کو دینا چاہئے لیکن میں کہہ سکتا ہوں کہ (۱) کو
بڑے کا ایک اور گھٹے میں ہے۔ لیکن اس کی پانچ سالوں کی فائدہ کی فائدہ اور
میں کی طرف سے ہر ایک اس کے لئے عوام کی حق و چہ ہے اور اس کے لئے یہاں ہے
پانچ سالوں میں پانچ سالوں میں ایک سال میں ہر سال بلکہ ہر سال میں اس سال
پیدا کر کے اس لئے میں کہہ سکتا ہوں کہ اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
کہ جس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے
(۲) پہل کرنا ہوں (۳) چاہو لوگ اندر ہوں نا باہر) کہ اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے اس کے لئے

కల్పనా పరికల్పనలు ఇప్పుటికి ముముక్షువులకు 1000 సంవత్సరములుగానే ఈ పాపాల్లో
కారు నవారు కొనిపెట్టిన ప్రాంత సరి పోయి ఉన్నాయి. ఈ కల్పన స్వతంత్ర వాడుకలు
వీల్చుకుంటున్నాయి. ఎ లీలు యొక్క పీఠమున కరువాల స్వతంత్రం ఉన్నది. అందుకని నేనాం
కొనిపెట్టే ఈ మనం పరిగిపాటు నవ గతి అందరకు తెలు. భాష వారి - స్త్రీలు కావలసిందే
మార్కెట్ వలకు ఎవరూ ప్రివీలెంట్ ఆ విధంగా మార్కెట్ వలకు ప్రతిమారు లు ఎవరకు కావాలి
ముందు అంతర్జాత్య ప్రాంతం కొనిపెట్టిన కరువాల దీనిని విడిచి అయి దీని
కోసము ప్రయత్నాలుకాకా ఎన్నో ప్రయత్నాలు ఇది గట్టి కట్టు రుతులందని కూడా
చెబుతున్నాయి. కానీ ఈ భాషాస్థితి నిడదున్న ఇప్పుడు కొన్ని పట్టణాలున్నాయి. ఆ
పట్టణములో? ఇదికరువ కొందున్నానా? స్వతంత్ర పంపిణీకాండే అని విన్నాల్సి గా
నా చెప్పి ఆ విధంగా విన్నాల్సి గా నున్నా దేశాన్ని కి కి ఈ భాష వారి గా కరువ
అయి ఆ స్వతంత్ర పంపిణీ న్యూటిని కొందున్నానా? అదికీ (Shape) కిరువ
వారు వెనుక కట్టిందేమోనా ను నేనారు ముందేకానీ పన్నులకు మద్యకండ్లకు వెళ్ళు
పెట్టినానా, అప్పుడుకాకా తెలు అంతా విన్నాల్సిన్నా దీనిని ఎక్కడిక్కడ మీ వాళ్ళ
కాగ్నీల్లు అయిదు దేశాల్లు, మద్యకండ్ల అట్టలుని ప్రాంతం నిరులకు గా మీరించారు
కీల్లడే పాలిటి (Divided Policy) కొంతకాలం రండి నీ దేశాన్ని నాలుగు
దేశాల్లు, ఆ విధంగా ప్రతీక వారు ఈ దేశాన్ని పదిలిపెట్టే ఎలా ఆ స్వతంత్ర పంపిణీ
న్యూటిని ఎవరిమట్టుకు వారు స్వతంత్రం నుండి ముగ్గురు పెట్టారు. భూభాగంకో కాళిక్యకు
2000 సంవత్సరాల ప్రాంతం అంద భారతదేశంగా దేశాన్ని ఎవరి చేతులకు చేతులకు
ఆ మహాకాల్పు ఇప్పుడు పట్టణాలు పరిలంగాలు తెలు పోయారు అయి తెలుపి పిల్లలే
దీన్నిదా ఇప్పుడు దానిని పిల్లల కొనుగు మన అందరికీకల్పున్నా దీన్నిదా ఇప్పుడు మీరు
కోరేదే, మీరుకోరేదే, యా కోరే

క గౌరవధర్మం - ఇప్పుడే భారతమునీ

శ్రీ య. యల్లంపల్లి - భాషాస్థితిగా విడిచివేయడంకో ఇందుకు ఇప్పుడే
విన్నాల్సిని వేయాలనడంకో భేదం ఉంది. ఆ విధంగా యామంపే మన పనిని తెలులము
మొదలు కట్టిందేమోనా నుపని తెలులతో చేరికాకా ఇకాన్ని విన్నాల్సిన్నా అనే దుర్మార్గు
అయిందే దేశాన్ని గట్టిగానే తెలులకు ప్రయత్నించారు. అయిదు రిండి పట్టణాల
కానీ అట్టలు కరువుగా ఉన్నాయి. అందరూకావాలి అకారణి ఉన్నాయి. యోగు
స్వయంశక్తి తెలు ఇందుకో ఎన్నో కారణాలున్నాయి. ఇంకొకవారు పెట్టినట్లున్నాయి
వారిని విడిచివేయి భరితం మును అందరికీకల్పున్నాయి. మీరుకాకా తెలు మీరుకాకా
కాండ్ల పాల్ వారు మీరు పాల్ వక పాల్ వారు దానిని ఈవారు విన్నాల్సిని తెలుల
కు లీ ముందు మన (Stability) యాకోవాని (Independence) ఉన్న
అయిదు సంవత్సరములకాకా కాళికు పిల్లల ప్రికిలో దీన్నిదే ఈ వాల్లెడు సంవత్స
రాలకో పన్నెళ్ళుకో ఎదుర్కోవాలి ఉన్నది. అన్నకాకామీకు తెలులు ఈ పన్నె
(Independence) పిల్లల కొనడానీ అయిదు దేశాన్ని విన్నాల్సిని కేవలీ యాళు
ప్రొం కేవలీ ఏ విధంగా కట్టిందేమోనా నుపని చేయి ఆ విధంగా వేయాలంటే మనం ఏ

जिस माग को करना है सोमो की जहनीयत जिना ने बैसी होनी चाहिये। जिना की जहनीयत से जिन तरह से पाकिस्तान पिकाश बुपी टाजीप की जहनीयत खलवा के योगा से यह मायावार प्राप्त करना की माग निम्नो है। जिस तरह से यह होने कारण दिया या एक तरह से कहिये गयी है। मूल यह कहना पड़ता है कि ये एक काब्रेरी है और काब्रेरी जिस कसूर को बन से कम १९२ से खलीम किया है मुलको है हे मही मुल्ला चाहिये। मया आरेखन गहर से पूजा चाहता है कि क्या अन गमाम गहनल कीबस मा गो कोरस है यह धन मा बाब वग रहे है जिहोन जिस मायावार प्राप्त करना के मूवमेंट (Movement) को जगया है और जिसने प्रस्ताव रखकर पाठ किन है बनको भी है जिना की जहनीयत के मानन में निब वगान है? ये यह एकले है लेकिन अनोमायन के योग मया नहीं रहेग। बनको उहल या करियार है। यह पाठे वो कह सकते है और बन पादो को और प्रस्तावो को बभू भी सकते है। बाब साब बु हो गहा कि अगर मायावार प्राप्त करना करे तो हिस्तान म हर एक प्रोविंस (Province) पाकिस्तान की तरह न। हो पाया। एक प्रांत का मायमी दूसरे प्रांत म नहीं जा मनेग और मुस्लिम पया होनी। जिनामत नेमी पयमी परमिट (Permit) ने सवागत पया होग बहुत ही भीब बुहोन पेश की। बाग बल करम होन यह भी कहा कि हमारे बराबाब या बरबर और छोलाजिटी काम होनी म गही समझा कि बराबाब की कौनसी छोलाजिटी का बरबर जूना है। बर तरह यह कहा जाग है कि हिस्तान का ओल कलबर है हिस्तान जेन राधु है। हम जिना सब चीजों को मानते है प्राविंसलिजम (Provincialism) की या बिरी दूसरे राधु के नियम की भीब यह गही गही गयी। लेकिन जिसके बाबजुब मया यह नयास दिया जाता है कि अगर हम मायावार मान करना करे समुन गहा राधु विद्याल माध या अन्य बर्गिक बयास तो म मकिन है कि हमारे गहा पाकिस्तान के बसे और बगी राधु पया होग। जिस तरह से मया एक राधोमता की वो माना है मसने विरोध पया करल की कोविष की या रही है बैठा घमझा या रहा है। म बुन ऑनरेबल मेंबर के विभाग ने क्या भीब है मुलको समझ गही सकता लेकिन म समझा है कि मुलके म सारे बयाब गजफहमी पर मनी है। मायावार प्राप्त करना के माग यह गही है कि कोमी मया पाकिस्तान बने या हमारे हिस्तान का बटवार हो पाय। जिस तरह की गजफहमी म मानरेबल मबर मुखिया न हो। हमारे सुने की रचा बैसी है कि तीन चीज अबल नोशनबल बोग मया रहते हैं और जिसकी बजह से मया ने ऑबमिनिस्ट्रेशन म बाकी बिकलते पया होती है। और बाब कर बमहूरी हुकूमत का कारोबार मया ने सोची बा बगा में गही बल्ला है जिस किन जिसको बपली मानो म बमहूरी हुकूमत गही गहा या पयता। यह तो बमाकरी (Democracy) का सिचीपल (Principle) है। हुकूमत की सभी बमहूरी कहा जा सकता है जब कि मया के आम गोरो की भाषा म मया का पूरा व्यवहार शाहीन बडमिनिस्ट्रेशन और बाकी सब चीजें होती हो। जब तक म चीजें गही होती सब तक यह गही कहा जा सकता कि हम बमाकरिक सिं प्रिंसिपल (Democratic principles) पर गवनमेंट बना रहे है। बिरी किम बमाकरी के सिं प्रिंसिप के रहत ही यह माग की गयी है और बिरी ने रहत कोषन म अपन प्रस्ताव पड़े रखे। जब यह प्रस्ताव मया पेश किया गया तो जब ऑनरेबल मेंबर म यह ठवसीम किया कि हम जिस प्रस्ताव के एलो की मानते है लेकिन जिस पर बनल करने का यह बल गही है। बा और बोकी देर ठहरन की बकरत है मयल गही रहे। लेकिन ने ऑनरेबल मेंबर का ब्याज जिस प्रस्ताव की तरह बाकवित करना चाहता है कि जिसने हमने क्या माग की

ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಈಗೀಡೆ ಈ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಡೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈಳುವ ಸೋಲಿಯಾಲಿಸ್ತರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಮ್ಮರ್‌ಗೆ ಒಂದು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡ ಮೇಲೆ ಭಾಷೆ ವಾಯು ಪ್ರಾಕರಣನೆ ಒಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಎಂದು ಭೋಷಿಸಿದ್ದರು ಅವರು ತಾವು ಮೊದಲು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಜನನಾ ನಾಯಕ ಭೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ

ಈ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾಯು ಪ್ರಾಕರಣನೆ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಿಲ್ಲ ನನಗೆ ನೆನಪಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪಕ್ಷವೂ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು

ಅದರ ಈಗ ಈ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡೆ ಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮಹತ್ವದ ಕಾರಣ ಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಪಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ಯನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಪಕ್ಷಗಳ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದನ್ನು ಅವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟೆ

ಅದರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತಾಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಯಾವ ಮಹತ್ವವೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈ ಭಾಷಾವಾರಿ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಈಗಿದ್ದು ಅದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಮಹಾಸನ್ನಿ ಅಪರಹದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೊತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕನ್ನ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಹಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರುವಾಗೆ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿ ರುತ್ತದೆ (The possible the expedient and the becoming) ಭಾಷಾವಾಯು ಪ್ರಾಕರಣನೆ ಸಾಧ್ಯ (possible) ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು (ಸದರ್ಪಣೆ) (The Expedient) ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ದರೆ ಭಾಷೆಯ ಕಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಈಗಿನ ವ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಆ ಛ ಪ್ರಾಕರಣವನ್ನು ಕಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಾಗೆ ಮದ್ರಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಕಮಿಷನ್ನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸರಸ್ವರ ದ್ವೇಷವು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು ಅಂಥ ಮಾಲಿಕರುಳ್ಳ ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಾಗಲೇ ಮತ್ತಾವುದೇ (Insultation) ನಲ್ಲಾಗಲಿ ಕಮಿಷನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇರು ವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಿಷನ ಮಾಲಿಕರನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥರಿದ್ದು ಕಷ್ಟ ವಾಗಿತ್ತು ಈ ರೀತಿ ದ್ವೇಷವು ಬೆಳೆದು ಪರಸ್ಪರಿಯು ಹದಗಡೆಗೊಡಲು ಆದ್ದರಿಂದ ನೆನಪು ಅವರು ಇನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ನೀವು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ಕಾಂತ್ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನೆನಪು ಸುಲಭ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು

ಮಹಾತ್ಮಜೀಯವರೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಳಿಕ ಭಾಷಾ ವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನೆನಪು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದೆ ಒಂದಾಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು ಅಂಥ ಮಾತುಗಳ ಮಹತ್ವ

ನಮಗೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಹಿರುಬಾಸೆ ಕಾರಣವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದುರದೃಷ್ಟಿ ಬಳಸಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೊಂದಲವಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಇದಿಯ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಉದ್ವೇಗಗೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಆದವಾಣಿ ಅಲ್ಲದೇ ರಾಜ್ಯವು ಈ ಕಾಲದ ಕುಳು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ದುಷ್ಕರಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ಅನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಹೀಗೆ ತಯಾರಾಗ ಬಹುದು? ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲನೆಯವರು ಈ ಕಾರಣವರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು (13000) Agreement)ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಕಾಂತ ಕಾರಣವರಣವನ್ನು ಉಪಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು

ನಾನು ಬಳಸಿ ಕಾಲದ ಕುಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗ ವಿಶೇಷ ತಿದ್ದಿಪಡಿಸಿದರೆ ವಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಹೀಗೆ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಚನೆಯಾಗುವುದಿದೆ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ ಅದು ಒಂದು ಕಾರಣವರಣದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡೋಣ ಅನಂತರ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರೇ ಮುಂದೆ ಬರುವೆವು

[Mr Speaker in the Chan.]

ಕನ್ನಡಿಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವು ಮೊದಲಿಗೆ ೨೨ ಅಥವಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೋಗಿದ್ದಿವೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಗೋದಾಪರಿವರ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶವು ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅನಂತರ ಸರದಾರ್ ಪಟೇಲರ ಮುಖ್ಯವಿಷಯದ ಒಂದು ವಿಭಾಗ ಮನೆಯೂ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವೀರಾಭಿಮಾನ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೂ ೨೨ ಅಥವಾಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಮಿತ ಹೆಚ್ಚೋಗಿದ್ದ ಕರ್ಣಾಟಕವು ಈಗ ೫ ಅಥವಾಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೆಚ್ಚು ಸವೀನ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕುಳು ಬಿಡಿಯೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಗೃಹ ಅಥವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲ ಅವರ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳುವವರಲ್ಲ ಅದುದರಿಂದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದೆ (Dham Community) ಸಹ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲೇ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾದರೋ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಕುರಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ನಾವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್ ಕನ್ನಡಿಗರ ದ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ ಅದು ಮತ್ತು ಕೊಡಲು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ನಾವು ಕೇವಲ ಮೂರು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವೆವು ಮೈಸೂರು ಜೊಂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಅಥವಾಗಳೇ ಆ ಮೂರು ಅಥವಾಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಥವಾದಲ್ಲಿ

() (Political domination) کے ایک قسم کا مسل (Mental) بالکل اول
ڈ میں (Intellectual domination) اوسان و رسم کا اس
الہ لڈ میں کو ہم ردے کا سب سے زیادہ انگریزوں میں سے ہوا وہاں
سلطنت کر کے لاڑ سکائی کی اسکیم کے لئے طے کیا گیا لوگوں کو تمام لئے
اور اون کی وداوہا (विद्या व्यवस्था) کرنے کے لئے سب سے بڑا رومہ بنا
حواک روئے احمد رکھا جس نے روئے اس اسکیم عمل شروع کیا تو میں نے
دہ ہندوں پر تکمیل کے اس ممالی (Slavish mentality)
سوگئی میں کالی ڈارڈ لی ایگری اکون (Reaction) سارے
ہندوؤں میں ہوا اور ہم لوگ یہ سمجھے گئے کہ اس سے آخری دن کا سامنا ہے کہ
یہ صرف راج ایک خط ہندوستان پر قائم رہے لگا ایک قسم کا یوسل اور اکامیک
اکسپلوٹیشن (Economic exploitation) بھی کیا جائے چاہے اس کی وجہ
میں اگر روئے اوسان کے دباؤ کو او اعلازم اسے رکھنے کی تاب نہ کوئیں بھی
کی اس دنیا اور دینی عالم کے خلاف ہم نے رولٹ (Revolt) کیا
اور پارس آف جمل کے رہنے میں ہم لوگ ایک روئے کے خلاف کھڑے ہو گئے اور
ایک نسل موہن سورج ہو گئی اس وقت نکالے ہم نے کنوج (Language)
کی ادھر ہی اصلاح کا لاڑ کر رہے تھے چاہے یہ کہ سنگال کے دو کرنے
کر دیے جانے ہوں تو ہرگز نمٹ کر ایک حق ہونا ہے کہ وہ اپنے منہ پر
کہیں ملک کے مختلف اب سامنے نا اوکے قسم کرتے اس کا اصلی اصول الیمنٹرینو
کوئیں (Administrative convenience) ہوا ہے حکمرانی نظام
کی خاطر جب کبھی سب اور بیرونی حال تھا جانا ہے تو ملک کے مختلف اب سامنے
جاتے ہیں اون کو صلیوں اور علاقوں میں قسم کا جانا ہے لکن جاری راسر
بھارتیہ ہندوستان میں جاگت (जात) ہوں و سنگال کے اردس کے
تسلیم میں ہیں اور وہ بھی کہ جب اس پر اب کے رہنے والے ایک بھاء بولے ہیں
ایک اندرونی (भारतीय विचार) رکھے ہیں وہاں کے رہنے والوں کا
رسم سن کھان پان اور سی بنائے کے طریقے ایک میں و پھرا گئے دو ٹکڑے کیوں
کیے جاتے اوس وقت کی گورننس اور لاڑ کریں یہ کوئیں کر دیے ہیں کہ اس ایک
میں بھاتا اور ایک ہی کا رکھے والے حصہ ملک کے و ٹکڑے کیے جاتے واسکے
خلاف ہارا راسر آموں (राष्ट्रीय माओझम) خلا اس جاد کو ہے جو ہے
اسی ایک بھاتا کو لیتے ہوئے اس پار میں کی خالف شروع کی گئی اس انمول کے شروع
کرنے واہوں نے ہارا کہا کہ ایک ہی سنگالی بھاتا لینے والوں کے و کرنے کسی کے
ہے سکے ہیں ایک ہی زبان کے اجرت کو کرے خدا کا جاسکا ہے اب جاری زبان
میں پھوٹ ڈالتا چاہے میں ہمارے کلچر میں پھوٹ ڈالتا ہے میں ہمارے سماج
میں پھوٹ ڈالتا چاہے میں نہیں ہو سکتا ہندوستان کے لئے بڑے نیابوں کے

آج ہمارے کسی بھی حد میں ہے۔ ہے کوئی بھی () () کرتے
والا ہو سکتا ہے () () کہہ چاہا ہے ہے وکس میں ہی زبان کہا ہو
مرہی کہا ہو ناگزری کہا ہو نا کہ کہا ہو کا () () () ()
ہے؟ بل کے چنے چائے ہیں لکھی کہہ کرتے ہیں بل () ()
پر چائے ہیں آدھرا کے ہوں ناگزریا کے سپر سر کے نالیاں ہیں کر
کوری کے تاک () () رہا کرتے ہیں ال اڈلی پر چھوڑے ہیں
راسخو میں سہا ہے میں نے لکھی اب ہیں ہے کہ میں ہی راہی ہو
ہے () () () () () () () ()
نابل لوگ کہتے ہیں کہ اکی نا با مرہا ہے ہزار رس نا ہے گھولے کرتے
ہیں کہ لکھی نا مادہ و ہر روز نا ہے ڈی وے کرتے ہیں کہ اکی نا نا
ساحہ ۳ ہزار میں نا ہے سپر مرا کے وگ کرتے ہیں نا کی ہاسا کا مادہ
() () () () () () () ()
چاہا ان تمام ہسٹوں میں مادہ نا ہذا () () () () () ()
کہو نا ہیں ہے ان ہسٹوں کے وگان () () () () () ()
ہو سکتی ہے ہم اس کا مادہ () () () () () ()
براب رہا () () () () () () () ()
راج یک آزادی حاصل کرنے کی ناگوں میں ہے ہی یک مانگ ہی ہو وینسل انامی
(Provincial autonomy) کی مانگ ہی ہوئے مل و ل نا ہی کی یک کی اب
سوال ہوا کہ جب پراسوں کی مسمری ہے وکس نا ہو سوار جس ر
اسکور کھا جائے ہے ہے رہی رح سکا ولں نا ایک ہاگ () () ()
ی گئی نا ناگس کے دیوا میں کے درجہ ہی ملا کر اگا میں ہے نا کہ
دوسری پارٹر نا اس وقت کا عمل ہا ہلکا میں و کم ہا کہ دیوی ر میں
وب ہوا بھی ہیں ہوں ہیں جب حد میں و نا و میں واپوں نے بھی اس
مانگ کو اپنا میں لکھی اسدہر (Instances) کو دیکھ کر کہہ سکا ہوں کہ
دوسری بار رے اس پیری (Theory) کو وائے میں کا کر میں کے نا ہ رس
(Race) کی کا کر میں نے ہو سدا ہا و نا ہا اکر ارا نا ہے ای
السی میں اسکو سرک کر اے آ کر اگے ہے ہے میں اس طاح اوا ج
(Advantage) حاصل کرنے کی کو پس ہے کہ میں نے کم نا اس میں
ہے کہا چاہے کہ ای ورف کے ہج (Prestige) کی اوچی () ()
ہو اس معصے کے اس میں سدا ہا کو اموں نے اپنا ہے اکر سچ میں ہی ہے
سدا ہا کو اپنا ہے و ایک مسمر کا لہہ ہے م () () ()
ہے ہے اے اوچی لہا سدا ہا (Fundamental policy) و چاہے
ہیں کہ اس طانہ ہے ہو سکل اڈواسج (Political Advantage) ()
کچھ پرسج ٹرے اس لیے اچوں نے دیوہ میں لا ہے نا کہ کوئی سچیں کوئی

باوجود اسی کے کہ میں نے ان تمام کلاں و سب کے لئے
اس کے لئے ایک سو ان مال پر غور دے ہم ایک ریلوں سہلی میں
لاڈری ہونے کے سبب نہیں دھڑا ڈالیں اگر کسی کے لئے و
اسات باہولی او بھرتوی کے لئے نہ ہاں ریلوں کے لئے اوں
میں ملنا چاہئے ہیں و ہر سو میں ہے ی میں ہی دو لئے کی صورت میں
ہیں ہی ہے میں آئی ہے اوس کے لئے نہ ہے میں
سری وی ڈی دھسا لئے یہ نہا طر ہے ؟

سری وی رام کس راڈ ملے گا میں نے کہلا ان سو ہے نہ دے
امیلا وجود و آدرا رے کے گر صلح خود میں لازمی کے میں ملے
ہیں اوں کو ملے کی نوں آدرا والے نہیں ہیں لیکن میں کہہ سکتا کہ میں
کا چلنے میں (Complications) وجود میں کیونکہ اگر ہم لوہا کو
جوت لڑ میں ملنا چاہیں تو لڑاک کے ہم ان ار جو ہاں ملے ہوئے ہیں
و مجھے اطمینان (کھن میں ہوئے) ماسٹر اگر طرہ آمد کو بندھے گا کر سکا
ملنے کی نوں میں لڑا لی نو لڑے جو وہ ہاں ملے ہوئے ہیں و سری
گر ن دہا دے (Regional) اور اعلیٰ اعر میں ملے ہیں ری آرگنائزیشن
فار ایڈمنسٹریشن (Reorganisation for administrative purposes)
کے لئے ہم جو نوں میں لڑے ہیں نوں میں ہی کی سکی میں دہی ہیں
ری الائنمنٹ کمیٹی (Realignment Committee) کی رور ہاں سبے موجود
ہے انکی سب جو رور میں میں ملے ہوئے ہیں انکے گھوں کے گھن موجو ہیں
اس لئے اگر ہم ہلک اوس کی ما و ما کہ و چاہے ہیں ہاں واری ساد ر
اس میں ڈری آرگنائز میں کرں و اس کا حیلہ ہم ایک دم میں کر سکتے ہیں
میں اہل لڑا ہوں نا آں پر کھپک ڈمک (Practical difficulties) کو
انک اوور آل کھر (Overall picture) سے دیکھنے میں ہونا چاہوں
کہ سیکری و ہاں کے ملے آج کوں میں و کھپک ڈمک میں جو ہم چاہنا
ہے کا آدرا چا نا میں میں کر رہی ہے سہارن ہاں میں میں کر رہی ہے کر
ہاں میں میں لڑ رہی ہے ؟ میں آجے جواب چاہا ہوں کہاں رکاوٹ ہے ان راوں
کی میں میں چلے رکاوٹیں تک نہیں لیکن آج میں میں ح نوآ کی گورنمنٹ
رہل لنگو میں کی اوس (گورنمنٹ) کے لئے کوں کر رہی ہے وراہیں وری
پری سہا (سہا) دے رہی ہے ہر سال آہ میں کے سطور میں ہے
آدرا ہاں ہر سدا (गवर्धन साहित्य परिषद्) کرنا ایک ساہوہ رند و سہارن
ساہوہ پر مذکور گراس دے چلے ہیں گراس میں ملا کرے ہیں آج میں
رہے ہیں کوں میں رہے ہیں ؟ آج کسی اہ کی ہاں کی اوس میں کوں رکاوٹ میں
ہے میں آپ کو یہ سوز دہا کہ آں انک انک سر ہی کر کے رہے ملے کہے اگر
پہلی سڑی ہے آخری سڑی ہر اکھے کی کوں کر کے ہاں و ہاں میں ہم

میں اور آپ میں جی ب ہند (वहदेव) ہے کہ ہم ایک سڑھی طے کرنا چاہتے ہیں اور آپ انک م و حلے دنا چاہتے ہیں اس سے فہم کرکری اور ب ہند ہم میں اور آپ میں ہیں آرٹل سکر صاحب بری طرف نکھڑے ہیں و سروس ایک گھنٹہ میں نے لائے ممکن ہے جس سے لوگوں نے سمجھا ہو کہ میں آرٹل (Irrelevant) کہہ رہا ہوں لیکن میں نے آپ کے سامنے ایک صحیح نقطہ نظر رکھنے کی کوشش کی ورنہ سے بھی جی نقطہ نظر اجبار کرنے کی اہل کی ہے مجھے عالیشان اسکر صاحب اور آرٹل میں سے کیا (व्या) کریں کہ میں نے کامی وقت لہ میں آخر میں آرٹل غرضے جل کر ہوں کہ و اسے رولوس کو و میں لیں ہمارے دلگانہ کے حوالہ جات میں آرٹل سے ہارا کوئی ب ہند ہیں وہ اور ہم خانہ میں خانہ ملا کر اور کدھے سے کدھا ملا کر حل کیے ہیں صرف دھند اسامی ہے کہ انہوں نے حور و رولوس پس کیا ہے وہ تھک ہیں درس ہیں قابل عمل ہیں ہے میں سمجھا ہوں کہ ہم وں کے اس رولوس کے ساتھ نیاں ہیں کر سکتے آج اسمبلی اس اسمبلی (विधि) میں ہیں کہ اس رولوس کو پر کیکل سب (Practical Shape) دے سکے میں وجہ سے میں سل (Personal) طور پر اسل کرنا ہوں کہ وہ اسے رولوس کو واس لے لیں اگر و اس رولوس کو واس لے سکے تو مجھے میں ہے کہ اسکی وجہ سے آرٹل کی مانگ کی موٹ میں کوئی کمی ہیں ہوگی حور (Purpose) اس کو پس کرنے کا تھا وہ تو برو (Serve) ہوگا سرو اس طرح ہوا کہ اس سے نہ معلوم ہوگا کہ نہ صرف اس جانب کے آرٹل میں میں بھاسا واری راب کا برمان چاہتے ہیں لکھ اس جانب کے آرٹل میں میں نے بھی اسکو کار (Class) کیا ہے کہ وہ بھی نہ دنا چاہتے ہیں اس رولوس کو پس کرنے کا مقصد اس کو کچ (Catch) کرنا تھا اسکو ایک برارو میں بولنا معبود تھا وہ تو بولی حاجتی اور گورنمنٹ آف اڈاکو معلوم ہوگا کہ ملک اوسیں بھاسا واری ہراسوں کے برمان کے بارے میں کیا ہے لیکن اس کے نہ معنے ہیں کہ ہم حودہ دار بلجیٹ میں کی حسب سے جات بھیجے ہوئے ہیں ایک ان کا میں دوسرے رولوس (Unconstitutional resolution) ورنہ قابل عمل رولوس پاس کر کے نو سٹ مٹ کے پاس ری کمٹ میں (Recommendation) کریں اگر ہم ایا کریں تو پر جڈٹ نہ سمجھ سکے کہ کہیں اسمبلی ہے جس کے معنے میں دہ داری کو محسوس ہیں کرنے اگر ہم جلی سرہی سے ایک دم آخری سڑھی رہجے کی کوشش کریں تو پڑ سٹ آف دی ری پبلک نہ سوجھے

شری گوپی ٹی گنگا رڈی الیکٹرک لفٹ (Electric Lift) سے جانکے ہیں

شری بی رام کس راڈ الیکٹرک لفٹ سے بھی اگر جلی سرل خانہ میں جو جلی سرل کا میں دہانا پڑے گا دوسری سرل پر جانا ہو تو دوسری سرل کا میں دہانا پڑے گا اس لیے میں آرٹل سے اپیل کرینگا کہ و اپنے رولوس کو واپس لے لیں

بے لگے کی کوسوں لگی ہو در در تک و اوقات کا موقع ہیں داگنا ای طرح
 کسی حد تک منظر میں ناگ ہوا سبک (Flag hoisting) کے معاملہ میں
 کو جس کا تھاکہ جو لوگ وہاں ہیں (Witnesses) سے چاہئے ہے
 ان کو ڈرا ہٹا گا اور ارا ہٹا گا جس سے لہا جانا کہ عدالتیں کھلی ہوں
 ہیں وہاں سے لگے حب و سن (Witnesses) کو پس کیا جائے تو ان
 کو ڈرا دھمکانا نہ ہے اس لیے میں چاہوں کہ درجہ اولیٰ کے اس میں
 ان سے معاف ہو جائے اس کے لیے اسمبل لیوں پر ایک کمیٹی قائم کیا جانا چاہئے
 میں صلیح کرنا ہوں ہوم میں صاحب کو کہ میں ان لوگوں کے لیے بار ہوں
 اگر ڈی میں کو معطل کر کے معاف کرانے چاہئے تو صحیح و نامعلوم ہوئے

میری دیکھو راجہ بدو جس وقت یہ سوال چاہوں میں یہ ہوا تھا واپس وہ میں
 نے صرف ورتلی (Orally) اس جواب لکھ کر دیا تھا جس کا ہوا جو
 سول کیا گیا تھا اس کا میں نے یہ جواب دیا تھا

A Jamadar of the H S R P on special duty to trace Muli-
 dhar Rao a notorious underground terrorist wanted in
 several cases of murder loot and arson of Kaimnagar Adla-
 bad and Modak districts apprehended Muli-dhar Rao out-
 side the house of his associate Muli-dhar's associate im-
 mediately dealt a blow with a lathi on the Jamadar and
 Muli-dhar also hurled a stone at him The Jamadar dex-
 temously managed to escape the hut and in self defence fled
 injuring Muli-dhar Rao below the hip The terrorist was
 taken into custody but his associate ran away

میں نے اس واقعہ سے انکار نہیں کیا لکھ اورلی بھی میں نے جواب دیا اور یہ بھی رکھ
 داگنا اسمبل میں نے کہا تھا کہ پھر پھسکے اور لائی مارنے کا واقعہ صحیح ہے
 اس واقعہ سے دوسرے روز درجہ اولیٰ کے واقعہ سے معلوم ہوا کہ یہ واقعہ صحیح ہے
 ڈی میں کی رپورٹ کی بنا پر جو واقعہ معلوم ہوئے ان کو میں نے چاہوں کے مناسب
 رکھ دیا یہ ہو سکتا ہے کہ جو واقعہ پولیس کی طرف سے بیان کیا جائے وہ عدالت میں
 ثابت نہ ہو پولیس اس کی قسم کے سلسلہ میں جو واقعہ معلوم کر رہے ہو اس کی بنا
 پر حالات میں میں کر رہے اور عدالت یہ فیصلہ کر رہے کہ وہاں واقعہ ثابت ہے یا نہیں
 واقعہ صحیح ہے عدالت کا فیصلہ ماننا پڑتا ہے لیکن جب تک عدالت کا فیصلہ نہ ہو
 پولیس ڈائریکٹ کی قسم کو صحیح ماننا پڑتا ہے اور صحیح ماننا ہی چاہئے جب تک
 عدالت اس کے متعلق کوئی فیصلہ نہ کرے میں سمجھتا ہوں کہ پولیس کی رپورٹ کو صحیح
 سمجھوں اب رہا یہ واقعہ کہ لائی مارے گئی یا نہیں ماری گئی عدالت میں ثابت ہوگا
 اس لیے قسم کے بعد پولیس کے ریکارڈ میں جو حقائق یہ ہیں ان کے جواب کے طور پر
 حقائق کے سامنے رکھ دی

سری ڈگمبر واڈ سڈو اب صحیح کہے ہیں

سری کے ویکٹ رام راڈ نا ۶ صبح میں نہ لا ایلڈ ارڈر کی کسی میں
عدالتی عہدہ اور رک رہے ہیں ؟

سری ڈگمبر واڈ سڈو برا الح ہے نہ ا میں کمی کسی میں عدالتی حکام میں
میں لے

سری کے ویکٹ رام راڈ کیا ڈ مرکٹ میں میرا ان کے سون میں میں لائے
جائے

سری ڈگمبر واڈ سڈو ، ناکل سے بہاد ہے

The House Then Adjourned Full Time of The Clock ۱۱

On Tuesday The 11th April 1953

—

